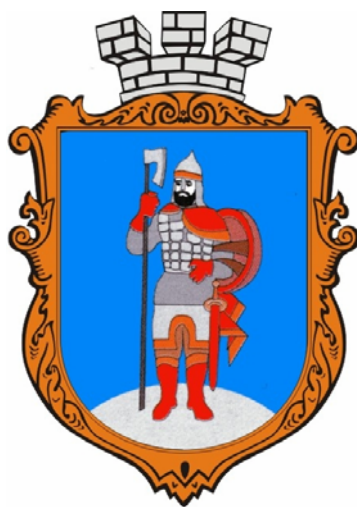

**Проект
«Економічний розвиток українських міст»**

**Профіль громади міста
Канів**

Матеріали до проекту Стратегічного плану економічного розвитку

2005 рік

Зміст

I	ВСТУП	4
I.A.	ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	4
I.B.	КОРОТКА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА	4
II	НАСЕЛЕННЯ	6
III	ЖИТЛО	9
III.A.	ЖИТЛОВИЙ ФОНД	10
III.B.	ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ МІСТА.....	11
IV	ЗАЙНЯТІСТЬ І ДОХОДИ	12
IV.A.	Зайнятість	12
IV.B.	Заробітна плата	13
IV.C.	Безробіття.....	15
V	ЕКОНОМІКА	17
V.A.	Суб'єкти господарської діяльності.....	17
V.B.	Найбільші роботодавці	22
V.C.	Економіка міста	23
VI	ЗАКЛАДИ СУСПІЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРА	25
VII	ДОВКІЛЛЯ	30
VII.A.	Атмосфера.....	30
VII.B.	Утилізація відходів	30
VIII	ТУРИЗМ	31
IX	ЦІЛІ РОЗВИТКУ МІСТА	35
X	ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МІСТА	36

Таблиці

Таблиця 1. Порівняння міста та району.....	5
Таблиця 2. Функціональні характеристики міст-конкурентів.....	6
Таблиця 3. Чисельність мешканців у місті та районі, 1989–2005 рр. (на 31 грудня).....	6
Таблиця 4. Природний та міграційний рух населення.....	7
Таблиця 5. Розподіл населення за віком.....	8
Таблиця 6. Рівні освіти серед населення у віці понад 10 років (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року).....	9
Таблиця 7. Розвиток житлового забезпечення.....	9
Таблиця 8. Введення нового житла.....	10
Таблиця 9. Загальні тенденції зміни зайнятості (кількість робочих місць; наймані + самозайняті).....	12
Таблиця 10. Зайнятість за видами діяльності.....	13
Таблиця 11. Середня заробітна плата (грн.).....	13
Таблиця 12. Заробітна плата за видами діяльності.....	14
Таблиця 13. Рівень зареєстрованого безробіття на 31 грудня (у відсотках до економічно активного населення працездатного віку).....	15
Таблиця 14. Кількість безробітних на одну вакансію на 31 грудня (чисельність зареєстрованих безробітних, поділена на кількість вакантних робочих місць).....	15
Таблиця 15. Зареєстровані безробітні за рівнем освіти.....	15
Таблиця 16. Зареєстровані безробітні за тривалістю безробіття (на 31 грудня).....	15
Таблиця 17. Вікова структура зареєстрованих безробітних.....	15
Таблиця 18. Порівняльна таблиця структури зареєстрованих безробітних – місто, район, область, країна (%).....	16
Таблиця 19. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності на 1000 жителів (на 31 грудня).....	17
А. Юридичні особи.....	17
В. Фізичні особи.....	17
Таблиця 20. Зареєстровані суб'єкти підприємницької діяльності в місті.....	17
Таблиця 21. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності в місті.....	18
Таблиця 22. Обсяг продукції та послуг за видами діяльності в порівняних цінах (тис. грн.).....	18
Таблиця 23. Підприємства в місті за чисельністю працівників.....	19
Таблиця 24. Товарна структура експорту (тис. доларів).....	19
Таблиця 25. Географічна структура експорту (тис. доларів).....	20
Таблиця 26. Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження (тис. доларів).....	20
Таблиця 27. Найбільші роботодавці (не більше 30).....	22
Таблиця 28. Доходи міського бюджету на одного мешканця (грн.).....	23
А. 2003 р.....	23
В. 2004 р.....	23
С. 2005 р.....	24
Таблиця 29. Наявні в місті вільні земельні ділянки, призначені для ведення господарської діяльності.....	25
Таблиця 30. Випускники навчальних закладів – середніх, вищих.....	27
Таблиця 31. Місткість лікарень.....	27
Таблиця 32. Енергоспоживання.....	28
Таблиця 33. Облік дорожнього руху (якщо такий здійснюється), 1990 і 2004 рр.....	30
Таблиця 34. Громадський транспорт.....	30
Таблиця 35. Забруднення повітря.....	30
Таблиця 36. Обсяг вироблених відходів (за рік) та вартість утилізації.....	30
Таблиця 37. Кількість гостей.....	31
Таблиця 38. Можливості для розміщення гостей у готелях, пансіонатах, турбазах тощо.....	32
Таблиця 39. Місткість споруд культурно-спортивного призначення.....	34
Таблиця 40. Планована інвестиційна діяльність у місті до 2008 р.....	35

ВСТУП

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Дата заснування – 1078 рік

Дата ювілею міста – 21 вересня, у 2004 році відзначалось 926 років з дня заснування.

Надано статус міста обласного значення – 15 квітня 1977 року.

Площа міста – 1742 га.

Розташування – правий берег р. Дніпро, 74 км від Черкас, 158 км від м. Києва

Місто Канів - центр однойменного адміністративного району Черкаської області. Транспортні зв'язки міста з обласним центром, столицею держави та іншими населеними пунктами України здійснюється автомобільним і водним транспортом. Найближча залізнична станція - Лепляво розташована на відстані 7 км від міста.

Територія міста в існуючій міській межі становить 1742 га (згідно з формою 6-ЗЕМ).

Маючи статус міста обласного підпорядкування, Канів, в той же час, відіграє роль районного центру для населення Канівського району.

З північної сторони до міста примикає територія ГЕС, з заходу Канів межує з землями Литвинецької сільради, з півдня з Яблунівською сільрадою, з південно-східного боку - з Канівським природним заповідником, який безпосередньо примикає до території Шевченківського національного заповідника.

КОРОТКА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Канів був заснований Ярославом Мудрим на правому березі Дніпра (732 км від гирла ріки)

В літописах XII сторіччя Канів згадується як добре укріплене місто на південних межах Київської Русі. Збереглися залишки захисних споруд старовинного міста (захисні вали). Про значення і багатство міста в минулому говорять кам'яні храми. Один з них Успенський собор (Юр'ївський, заснований князем Володимиром в 1144 р.) зберігся до наших днів, хоча в дещо зміненому вигляді.

У 1239 році під час татаро-монгольської навали Канів був пограбований та спалений.

В XIV сторіччі відбудоване місто захопила Литва, а пізніше - Польща. В період національно-визвольної війни 1648 - 1654р.р. він був звільнений. До складу Росії Канів, як і вся Правобережна Україна, увійшла тільки в кінці XVIII ст.

У 1844 році вперше був розроблений план забудови міста.

У 1849 році в Каневі нараховувалось 5138 жителів. Тут працював невеличкий цегельний завод, 16 млинів. Недалеко від міста добували бутове каміння, яке вивозили до Києва.

Після реформи 1861р. промисловість в Каневі розвивалась повільно. Тут з'явилися завод сальних свічок, два медоварних заводи, суконна фабрика, каретна майстерня та ряд кустарних майстерень.

В 1931р. Відкрився педагогічний технікум, а через 4 роки - медичне училище

Новий етап в розвитку Канева почався у 1964 р. в зв'язку з будівництвом Канівської ГЕС, яка стала завершеною ланкою в будівництві Дніпровського каскаду. З вводом її в дію був здійснений єдиний водяний шлях від Чорного моря до гирла р. Прип'яті.

Але, *Канів - це перш за все, місто, з яким пов'язана пам'ять про великого сина українського народу Тараса Григоровича Шевченка.*

В північно-східній частині міста знаходиться Шевченківський національний заповідник, який був створений в 1925 р. до 125-річчя з дня народження поета. Як відомо, Тарас Шевченко помер далеко від рідних місць, в Петербурзі, де і був похований. Пізніше, виконуючи заповіт Тараса, друзі передали його тіло до України. 22 травня 1861 р. Т.Г.Шевченко був похований на околиці Канева на Чернечій горі, яка тепер зветься Тарасовою.

Поряд з могилою в той же час був відкритий меморіальний музей, де сьогодні знаходиться близько двох тисяч цінних експонатів, пов'язаних з життям і творчістю поета.

На території Канева та на його околицях знаходиться велика кількість пам'яток історії, культури, архітектури, природи.

В центрі Канева, в парку похований дитячий письменник Аркадій Гайдар. Поряд з могилою розміщена дитяча бібліотека-музей імені Гайдара. В цьому парку знаходиться і могила актора А.П. Ленського - одного з засновників Малого театру у Москві.

Історія міста пов'язана також з періодом розвитку козацтва, на його території поховано чотири гетьмани.

Безпосередньо до Канівського національного заповідника прилягає територія Шевченківського природного заповідника. Ця територія являється заповідною починаючи з 1931 року. На території заповідника знаходиться Княжа гора - місце розташування літописного міста-фортеці Родня, який за часів Київської Русі був значним військовим і політичним центром. Дійсним архівом давнини є також і такі історико-архітектурні пам'ятки, як Мар'їна гора, Велике та Мале скіфське городища.

Одним з визначних об'єктів відвідування в Каневі є Музей українського народного декоративного мистецтва. Експозицію складають переважно твори народних майстрів центральних областей України. Тут представлені одяг, вишиванки, розпис, фарфор, кераміка, скло, витвори з дерева, ковдри, ткацтво. Постановою Ради Міністрів та Держбуду з 1976 р. Канів віднесений до історичних міст.

Аналіз історичної спадщини міста дозволяє віднести його до міст України, які викликають значний інтерес не тільки у мешканців нашої держави, але і у закордонних гостей.

Таблиця 1. Порівняння міста та району

	Площа (км ²)	Площа у % до загальної площі країни	Населення	Населення у % до загального населення країни	Щільність населення
Місто	17,42	0,003%	26426	0,056%	1516,99
Район	1280	0,212%	23600	0,050%	18,44
Область	20900	3,462%	1353500	2,874%	64,76
Україна	603700	100,000%	47100500	100,000%	78,02

	Місто	Район	Реґіон	Україна	Місто-конкурент 1	Місто-конкурент 2
Територія, км ² :	17,42	1280	20900	603700	20	31,52
Постійне населення:	26426	23600	1353500	47100500	28600	30700
Зайняте населення:	15257	10603	х	х	14382	6694
Зареєстровані безробітні:	537	835	43600	993900	384	367
Трудові ресурси:	15794	11438	43600	993900	14766	7061

Місто-конкурент 1:

Золотоноша

Місто-конкурент 2:

Переяслав-Хмельницький

Таблиця 2. Функціональні характеристики міст-конкурентів

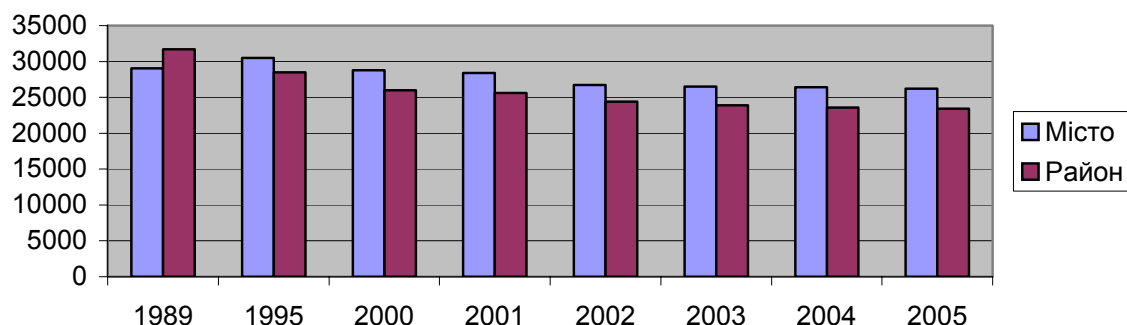
	Функція		
	Населення	Праця	Послуги
Канів	0,056%	0,032	0,066%
Золотоноша	0,061%	0,03	х
Переяслав-Хмельницький	0,065%	0,014	х

Примітка: Функція «населення» – постійні мешканці міста як відсоток населення країни; функція «праця» – зайняті робочі місця у місті як відсоток загальної кількості зайнятих робочих місць у країні; функція «послуги» – те ж саме, що й функція «праця», але в галузях, що не належать до сільського господарства, лісництва, промисловості, будівництва, транспорту і зв'язку.

НАСЕЛЕННЯ

Таблиця 3. Чисельність мешканців у місті та районі, 1989–2005 рр. (на 31 грудня).

	1989	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Місто	29026	30500	28800	28400	26740	26500	26426	26200
Район	31700	28500	26000	25600	24400	23900	23600	23420

До 1960 року місто Канів було невеликим районним центром з чисельністю населення 7,5 тис. чол. Але з початку 60-х років, у зв'язку з будівництвом Канівської ГЕС і подальшим розвитком промисловості (з-д "Магніт", "Закордоненергокомплектбуд" і т.д.) населення міста почало зростати.

Найбільша чисельність населення становила у 1994 році – 30,6 тис.чол. Починаючи з 1994 року населення міста почало зменшуватися за рахунок від'ємного природного та механічного приросту населення. Впродовж останнього десятиліття (з 1994 по 2004 р.р) чисельність городян зменшилась

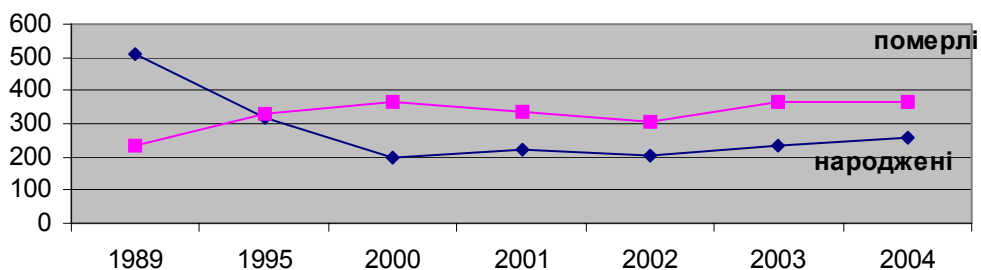
на **4400 чол.** Але в останні 3 роки темпи скорочення населення значно зменшились за рахунок росту народжуваності та механічного приросту населення.

Таблиця 4. Природний та міграційний рух населення

	1989	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Народжені	508	316	199	220	202	232	261
Померлі	235	332	366	339	305	365	368
Природний приріст населення	273	-16	-167	-119	-103	-133	-107
Прибулі	1314	647	631	668	800	809	817
Вибулі	1314	1031	1240	1018	1100	829	800
Механічний приріст	0	-384	-609	-350	-300	-20	17
Загальне збільшення	273	-400	-776	-469	-403	-153	-90
Ланцюговий індекс – чисельність	100,95	98,71%	97,38%	98,38%	98,52%	99,43%	99,66%

Примітка: «Ланцюговий індекс» – це відсоток загальної чисельності населення у порівнянні з попереднім роком (= Населення у році N)/(Населення у році N-1)*100%)

Динаміка природного руху населення

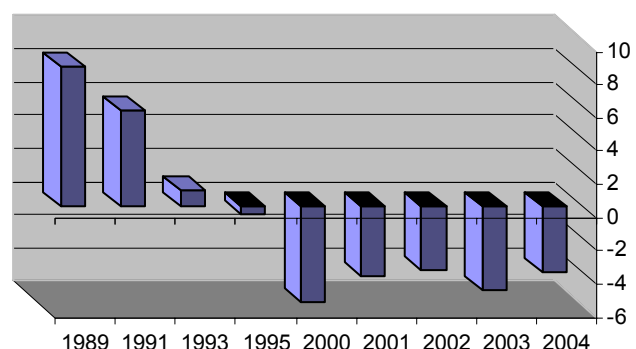
Найбільш ёмко та точно характеризує демографічні процеси коефіцієнт природного приросту населення (природний приріст населення , віднесений до середньорічного населення на 1000 чол.). Слід зазначити, що з 2000 року К природного приросту уповільнився, хоча і залишається від'ємним: незначною мірою, але стабільно знижується смертність, незначною мірою, але стабільно росте народжуваність.

Механічний рух населення.

Інтенсивність міграційних процесів для окремих територій дозволяє оцінити такий показник інтенсивності міграції: загальний коефіцієнт інтенсивності чистої міграції (сальдо міграції) тобто відношення чистої міграції до чисельності населення певної території з розрахунку на 1000 чоловік.

Причому міграційні потоки спрямовані переважно до Києва, Черкас, Росії. Цей процес почався в 1993 і є реакцією на кризовий стан в промисловості міста. Населення міста виїжджало за межі до більш розвинутих у економічному відношенні міст, а також мігрувало до сіл району.

К. природного приросту населення

Міграційний потік населення "місто-село" розпочався у 1991 році і співпадає з розвитком кризи в економіці держави. Переважно до сіл виїжджають люди похилого віку. Міграційний потік "село-місто" останнім часом зменшився і характерний переважно для молоді, що виїжджає на навчання.

Для населення міста характерні також такі види міграції як сезонна, економічна міграція за вахтовим

методом, екологічна міграція.

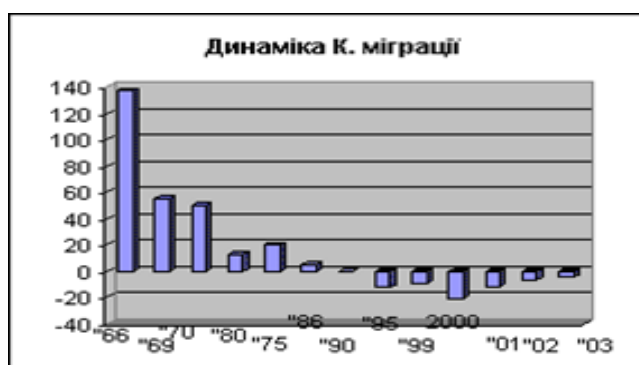
Слід зазначити, що з 2000 року процес зменшення чисельності населення за рахунок механічного приросту уповільнився і в 2003 році сальдо міграції становить: - 4,87, який хоча і є від'ємним, але є найбільшим показником за останні 10 років.

Таблиця 5. Розподіл населення за віком

	1989	%	2000	%	2004	%
Чоловіки 0-14 років	3615	12,45%	2491	8,65%	2221	8,40%
Жінки 0-14 років	3615	12,45%	2393	8,31%	2151	8,14%
Чоловіки і жінки 0-14 років разом	7230	24,91%	4884	16,96%	4372	16,54%
Чоловіки 15-24 роки	2003	6,90%	1667	5,79%	1787	6,76%
Жінки 15-24 роки	2223	7,66%	1850	6,42%	1984	7,51%
Чоловіки і жінки 15-24 роки разом	4226	14,56%	3517	12,21%	3771	14,27%
Чоловіки 25-44 роки	4315	14,87%	3742	12,99%	3561	13,48%
Жінки 25-44 роки	4828	16,63%	4558	15,83%	4338	16,42%
Чоловіки і жінки 25-44 роки разом	9143	31,50%	8300	28,82%	7899	29,89%
Чоловіки 45-60 років	2312	7,97%	2373	8,24%	2551	9,65%
Жінки 45-60 років	2469	8,51%	2890	10,03%	3124	11,82%
Чоловіки і жінки 45-60 років разом	4781	16,47%	5263	18,27%	5675	21,48%
Чоловіки старші 60 років	1317	4,54%	1871	6,50%	1845	6,98%
Жінки старші 60 років	2329	8,02%	2910	10,10%	2864	10,84%
Чоловіки і жінки старші 60 років разом	3646	12,56%	4781	16,60%	4709	17,82%
«Віковий індекс»	0,5		0,97		1,07	

Примітка:

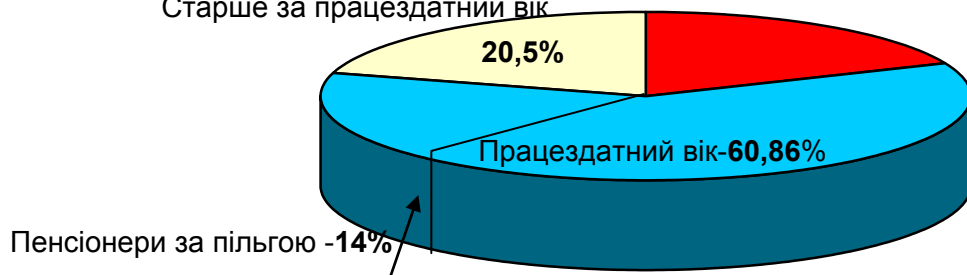
$$\text{Віковий індекс} = \frac{\text{чисельність населення у віці понад 60 років}}{\text{чисельність населення у віці до 14 років включно}}$$

**Структура населення по віковим категоріям станом на
01.01.2005р.**

Молодше за працездатний вік
18,5%

Старше за працездатний вік

Таблиця 6. Рівні освіти серед населення у віці понад 10 років (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року)

	Абсолютний показник	Структура	Структура в Україні для міського населення
Базова загальна середня	5962	31,29%	25,0%
Повна загальна середня	8929	46,86%	34,8%
Професійно-технічна	6139	32,22%	
Базова вища	214	1,12%	21,3%
Повна вища	3609	18,94%	16,6%

Примітки:

1. В графі "професійно-технічна освіта" вказана кількість всіх громадян, які закінчили професійно-технічні училища (але не закінчували після цього технікумів чи вузів), незалежно від того, базову чи повну середню освіту вони при цьому мають.
2. В графі "повна середня освіта" вказана кількість всіх громадян, що мають цей рівень освіти, незалежно від того, в школі чи в ПТУ він отриманий.

ЖИТЛО

Таблиця 7. Розвиток житлового забезпечення

	1995	2000	2002	2004
Постійно заселені будинки разом, у тому числі:	4649	4681	4808	4841
- індивідуальні будинки	4481	4512	4636	4668
- % індивідуальних будинків серед усіх будинків	96,39%	96,39%	96,42%	96,43%
Постійно заселені помешкання разом у тому числі:	11620	11895	12131	12163
- в індивідуальних будинках	4481	4512	4636	4668
- % в індивідуальних будинках	0,385628	0,379319	0,382161	0,383787
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	85,90%	92,10%	96,40%	98,70%
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	81,30%	87,70%	92,90%	94,50%
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	54,10%	55,30%	57,80%	64,40%
% помешкань, підключених до центрального опалення	42,70%	50,50%	42,43%	49,26%
Кількість помешкань на 100 мешканців	38,1	41,3	45,4	46
Кількість помешкань на 100 мешканців в Україні (для наявного міського населення)	52,1	56,8	58,4	x

Помешкання – квартира або індивідуальний будинок.

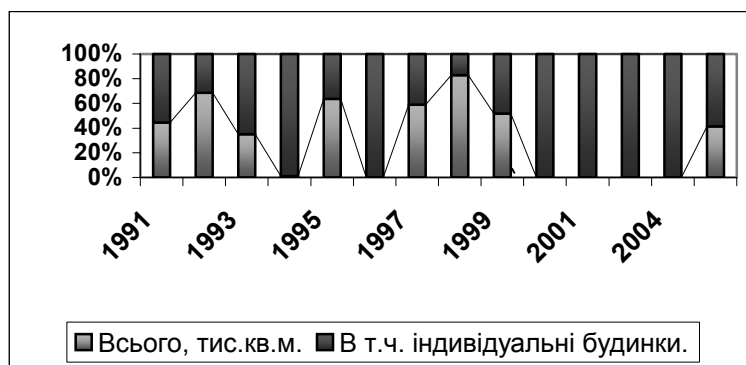
Таблиця 8. Введення нового житла

	1990	1995	2000	2002	2004
Новозбудовані житлові будинки разом, у тому числі:	87	44	23	31	45
- індивідуальні будинки	83	42	23	31	45
- % індивідуальних будинків	95,40%	95,45%	100,00%	100,00%	97,83%
Новозбудовані помешкання разом, у тому числі:	344	134	23	31	87
- в індивідуальних будинках	83	42	23	31	45
- % в індивідуальних будинках	24,13%	31,34%	100,00%	100,00%	51,72%
Середня ринкова ціна 1 м ² площі нового помешкання, грн.		70	1040	1500	1810
Середній розмір нового помешкання м ²	61,5	94,4	95,6	100	91,1

Середній розмір садибного будинку, що вводиться в експлуатацію – 100 кв.м, розмір присадибної ділянки – 0,1 га. Середній розмір в квартири в будинках квартирної типу –56-60 кв.м. загальної площі.

Динаміка введення нового житла

Період	Всього, тис.кв.м.	В т.ч. індивідуальні будинки.	Період	Всього, тис.кв.м.	В т.ч. індивідуальні будинки.
1991	10,84	6,0	1998	14,7	2,5
1992	21,0	6,6	1999	5,8	2,8
1993	11,4	7,4	2000	2,2	2,2
1994	6,47	6,4	2001	3,1	3,1
1995	12,65	4,6	2002	3,1	3,1
1996	2,1	2,1	2004	4,1	4,1
1997	9,8	4,0	пл.2005	7,0	4,1

Житловий фонд

Житловий фонд м. Канева станом на 01.01.2005 року становив 757 тис. м² загальної площі, в тому числі:

- багато квартирний – 396,1 тис.м², з них гуртожитки 35,8 тис. м²;
- садибний одноквартирний – 360,9 тис.м² (4,02 тис. будинків)

Кількість всіх будинків в місті становить 4234 будинки, з яких 4021 будинків – садибного типу, 213 будинків – багатоквартирні багатоповерхові та малоповерхові.

По належності житловий фонд розподіляються таким чином :

1. Садибного типу – 360,9 тис.м².
2. Приватизований житловий фонд в будинках квартирною типу - 196,0 тис.м².
3. Комунальний житловий фонд – 141,1 тис.м².
4. Житловий фонд ЖБК – 36,6 тис. м².
5. Відомчий житловий фонд в будинках квартирною типу – 25,5 тис. м²

Середня забезпеченість житлом складає 28,6 м² загальної площі на жителя, в тому числі:

- в багатоквартирному фондi – 22,3 м² на жителя
- в садибному фондi – 41,0 м² на жителя.

Багатоквартирна житлова забудова сконцентрована переважно в правобережних мікрорайонах, між вулицями Героїв Дніпра та Шевченка. Крім того, багатоквартирна забудова розміщена дисперсно в центральному та західному районах міста. Одноквартирна забудова міста представлена одноквартирними будинками садибного типу.

Весь багатоквартирний житловий фонд забезпечений необхідним обладнанням, однак, стан інженерних мереж незадовільний, має значний відсоток зношеності і потребує реконструктивних заходів.

Житловий фонд міста нараховує 13441 квартиру, в яких 30813 кімнат. Загальна площа квартир складає 721,4 м², середній розмір квартири – 53,7 м².

До аварійного житлового фонду віднесені 2 будинки загальною площею 199 м²; в них проживає 17 осіб. До ветхого житлового фонду віднесені 2 будинки загальною площею 112,0 м², в яких проживає 6 осіб.

Аналіз наявності житлового фонду в місті та забезпеченості ним населення показує:

1. Середня житлова забезпеченість по місту складає 28,6 м² на жителя, що значно перевищує середньо обласні показники (21.4 м² на міського жителя) та середньо українські (19,2 м² на міського жителя).
2. В середньому на 1,7 чоловік припадає одна квартира, що більше, ніж по міських населених пунктах області (одна квартира на 2,3 чоловік).
3. Загальна кількість кімнат в усіх квартирах міста становить 30,8 тис. кімнат: в середньому на одного жителя припадає одна кімната.

Використання території міста

Територія м. Канева в існуючих межах становить 1742,0 га.

Із загальної території:

- води	167,0 га;
- сільськогосподарські землі	456,3 га;
- забудовані землі	873,2 га;
- відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	245,5 га;

Існуюча планувальна структура та функціональне зонування міста

Канів знаходиться на правому гористому березі р. Дніпро. Умовно територію міста можна поділити на дві частини – прибережну, яка безпосередньо прилягає до водосховища і характеризується більш-менш спокійним рельєфом завдяки тому, що частково складається з намівної території , і нагірну, що і характеризується складним рельєфом та наявністю густої мережі балок та ярів.

Завдяки такому рельєфу та умовам формування Канева сьогодні не можна говорити про чітку планувальну структуру та чисте зонування території міста.

Структура міста представлена

- кварталами 5-9 поверхової та садибної забудови,

- промисловими, комунально-складськими та автотранспортними підприємствами, будівельними базами,
- зоною туризму – Шевченківським національним заповідником.

Історичний район міста включає в себе територію Успенського собору, гору Маслоу та територію старого міського центру, що знаходиться між двома пагорбами.

Центр міста знаходиться вздовж вулиць Леніна, Енергетиків та О.Кошового.

Під центри обслуговування сформовані сьогодні також вздовж вулиці Леніна в районі вул. Тичини, в районі вул. Рильського, в мікрорайонах багатоповерхової забудови по вул. Шевченка, Маршала Рибалко, О.Кошового. Туристичні центри почали формуватися по вул. Енергетиків, та вул. Шевченка (в районі вул. Дніпровської.).

Багатоквартирна забудова сконцентрована в основному в прибережній частині міста в районі вул. Шевченка, Героїв Дніпра, О.Кошового та вул. Леніна. Майже вся нагірна частина міста забудована садибною забудовою. Характер садибної забудови на території міста не однорідний. Це як впорядковані квартали (вул. Леніна, вул. Київська) так і розкидані окремими жилими групами на території схилів (південно-східній частині міста).

Через складності рельєфу окремі житлові групи практично не зв'язані між собою і мають дуже поганий транспортний зв'язок з центром міста. Крім того, частина індивідуальної забудови потрапляє в межі охоронної зони Канівського природного заповідника, Шевченківського національного заповідника та пам'яток археології.

На території міста сьогодні сформувалося декілька промислово-складських районів. Найбільший з них знаходиться в західній частині міста в районі вулиць Леніна, Дорошенка Перемоги.

ЗАЙНЯТИСТЬ І ДОХОДИ

Зайнятість

Таблиця 9. Загальні тенденції зміни зайнятості (кількість робочих місць; наймані + самозайняті)

	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Місто	8750	8739	9178	9912	10400	10850
Район	6950	6785	5926	5116	5018	4869
Область	x	600900	579500	586900	570400	x
Україна	23811900	21336700	21112400	21502500	21587500	x

Таблиця 10. Зайнятість за видами діяльності

	1995		2000		2004	
	Кількість працівників	% від загальної кількості	Кількість працівників	% від загальної кількості	Кількість працівників	% від загальної кількості
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	101	2,00%	95	1,81%	85	1,25%
Промисловість	1086	21,48%	1332	25,43%	2577	37,90%
Будівництво	593	11,73%	338	6,45%	226	3,32%
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту.	135	2,67%	192	3,67%	335	4,93%
Готелі та ресторани	70	1,38%	73	1,39%	70	1,03%
Транспорт і зв'язок	309	6,11%	315	6,01%	377	5,54%
Фінансова діяльність	117	2,31%	95	1,81%	76	1,12%
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	0,0	0,00%		0,00%		0,00%
Державне управління	355	7,02%	358	6,84%	393	5,78%
Освіта	1251	24,74%	1113	21,25%	1192	17,53%
Охорона здоров'я та соціальна допомога	650	12,85%	680	12,98%	829	12,19%
Колективні, громадські та особисті послуги	390	7,71%	432	8,25%	450	6,62%

Заробітна плата

Таблиця 11. Середня заробітна плата (грн.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2001/ 2000	2002/ 2001	2003/ 2002	2004/ 2003
	Номинальні величини, грн.					% зростання			
Місто	203,81	206,00	277,11	363,20	508,00	1,07%	34,52%	31,07%	39,87%
Район	130,00	175,00	210,00	286,00	420,00	34,62%	20,00%	36,19%	46,85%
Область	175,00	229,00	276,11	350,39	464,76	30,86%	20,57%	26,90%	32,64%
Україна	230,00	311,00	376,38	462,27	589,62	35,22%	21,02%	22,82%	27,55%

Таблиця 12. Заробітна плата за видами діяльності

	2000	2001	2002	2003	2004	2001/ 2000	2002/ 2001	2003/ 2002	2004/ 2003
	Номинальні величини, грн.					% зростання			
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	139,22	255,00	260,0	270,0	282,70	83,16	1,96	3,85	4,70
Промисловість	225,19	260,50	309,0	430,0	640,13	15,68	18,62	39,16	48,87
Будівництво	242,53	251,00	256,0	356,0	452,80	3,49	1,99	39,06	27,19
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту	178,86	211,00	255,8	280,0	350,40	17,97	21,24	9,46	25,14
Готелі та ресторани	164,54	203,00	209,2	229,7	287,00	23,37	3,06	9,80	24,93
Транспорт і зв'язок	207,23	220,00	235,9	323,0	420,00	6,16	7,23	36,92	30,03
Фінансова діяльність	166,58	197,00	220,5	261,0	331,50	18,26	11,93	18,37	27,01
Державне управління	345,74	354,00	367,7	516,0	660,00	2,39	3,88	40,3	27,9
Освіта	149,73	180,00	243,8	319,0	408,00	20,22	35,48	7,85	55,13
Охорона здоров'я та соціальна допомога	137,10	175,00	209,7	263,0	342,00	27,64	19,86	25,8	30,03

У 2004 році доходи населення (грошові) становлять 104,2 млн. грн., що на 20 відсотків більше проти минулого року. Активізація економічних процесів позитивно вплинула на зростання середньомісячної заробітної плати працівників галузей економіки. Так, середньомісячна заробітна плата за січень - грудень 2004 року по всіх сферах економіки по м. Каневу становить 508,54 грн., що на 39,1 відсотки більше, порівняно з відповідним періодом 2003 року. Середньомісячна заробітна плата за грудень 2004 року – 631,25 грн., темп росту до грудня 2003 року становить 143,9 відсотки. Найвищі показники спостерігаються у працівників, зайнятих у промисловості. Вони перевищують середній показник по економіці у 1,2-1,3 рази.

Динаміка середньомісячної заробітної плати по місту

№	Показник	2003	2004	Пл.2005
1.	Середньомісячна заробітна плата по всіх сферах економіки, грн.	363,2	508,54	650,0
2.	Прожитковий мінімум, грн.	365,0	365,0	432,0
3.	Співвідношення до прожиткового мінімуму	0,996	1,393	1,505
4.	Середньомісячна заробітна плата працівників малого бізнесу, грн.	345,15	400,0	500,0

У 2005 році передбачається збільшення питомої ваги заробітної плати у доходах населення до 60,0 відсотків. Планується, що заробітна плата у 2005 році зросте на 27,8 відсотків проти 2004 року. Середньомісячна заробітна плата працівників економіки у 2004 році перевищує прожитковий мінімум на 39,3 відсотки, у 2005 році планується збільшення цього співвідношення на 12 відсотків.

Зростання заробітної плати у 2005 році відбуватиметься за рахунок нарощування обсягів виробництва, зростання питомої ваги заробітної плати у собівартості продукції, підвищення розміру мінімальної заробітної плати до 262,0 грн., а також щорічного збільшення фонду оплати праці.

Заборгованість із заробітної плати станом на 01.01.2005 року, мають 7 діючих підприємств міста та 3 підприємства, що припинили діяльність, але не виключені з реєстру. Загальна сума боргу складає 828,1 тис. грн., із них по діючим підприємствам 767,2 тис. грн.. З початку року заборгованість зменшено на 552,6 тис. грн., або на 40,0 відсотків.

Станом на 01.01.2005 року загальна чисельність одержувачів пенсій в місті становить 8572 особи. Місячна потреба (січень 2005) складає 2764,4 тис. грн. Середній розмір одержуваної пенсії - 322 грн. Заборгованості по виплатах пенсій немає.

Безробіття

Таблиця 13. Рівень зареєстрованого безробіття на 31 грудня (у відсотках до економічно активного населення працездатного віку)

	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Місто	0,60%	5,70%	4,20%	3,50%	3,80%	3,40%
Район	0,10%	1,50%	2,40%	5,90%	10,30%	7,30%
Область	0,0%	12,0%	11,5%	9,2%	11,2%	0,0%
Україна	0,5%	4,2%	3,7%	3,8%	3,6%	

Таблиця 14. Кількість безробітних на одну вакансію на 31 грудня (чисельність зареєстрованих безробітних, поділена на кількість вакантних робочих місць)

	2000	2001	2002	2003	2004
Місто	18	17	17	24	11
Район	44	41	60	49	104
Область	23	19	21	21	x
Україна	17	11	9	7	x

Таблиця 15. Зареєстровані безробітні за рівнем освіти

	1995		2000		2001		2002		2003		2004	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Базова загальна середня	2	1,90	109	9,40	42	4,30	19	7,40	46	7,60	27	5,03
Повна загальна середня	177	16,50	267	22,9	226	23,1	442	27,60	185	30,30	211	39,29
Професійно-технічна	28	27,2	381	32,70	338	34,60	531	33,10	216	35,30	148	27,56
Базова вища	26	25,20	326	28,00	289	29,60	394	24,60	132	21,60	121	22,53
Повна вища	30	29,20	82	7,00	82	8,40	117	7,30	32	32,00	30	5,59

Таблиця 16. Зареєстровані безробітні за тривалістю безробіття (на 31 грудня)

	1995		2000		2001		2002		2003		2004	
		%		%		%		%		%		%
До 1 місяця	21	20,39	201	17,25	144	14,74	383	10,93	158	25,86	112	20,86
1-3 місяці	17	16,50	183	15,71	160	16,38	256	7,31	95	15,55	114	21,23
4-6 місяців	7	6,80	153	13,13	103	10,54	173	4,94	55	9,00	44	8,19
7-9 місяців	25	24,27	279	23,95	270	27,64	306	8,74	103	16,86	86	16,01
10-12 місяців	28	27,18	172	14,76	136	13,92	153	4,37	69	11,29	60	11,17
13-18 місяців	5	4,85	90	7,73	89	9,11	2116	60,41	88	14,40	76	14,15
19-24 місяці	x	0,00	55	4,72	48	4,91	92	2,63	27	4,42	32	5,96
25-36 місяців	x	0,00	19	1,63	14	1,43	15	0,43	13	2,13	9	1,68
Понад 36 міс.	x	0,00	13	1,12	13	1,33	9	0,26	3	0,49	4	0,74

Таблиця 17. Вікова структура зареєстрованих безробітних

	1995		2000		2001		2002		2003		2004	
		%		%		%		%		%		%
15-17 років	x	0,00	2	0,17	7	0,72	11	0,69	6	0,98	1	0,19
18-27 років	26	25,24	236	20,26	201	20,57	329	20,52	125	20,46	107	19,93
28 років – передпенсійний вік	10	9,71	36	3,09	23	2,35	61	3,81	21	3,44	17	3,17

Інші	67	65,05	891	76,48	746	76,36	1202	74,98	459	75,12	412	76,72
------	----	-------	-----	-------	-----	-------	------	-------	-----	-------	-----	-------

Таблиця 18. Порівняльна таблиця структури зареєстрованих безробітних – місто, район, область, країна (%)

		1995	2000	2001	2002	2003	2004
Зареєстровані в службі зайнятості понад 6 місяців	Місто	56,31	53,91	58,34	76,82	49,59	49,72
	Район						
	Область						
	Україна						
Вік 18-27 років	Місто	25,24	20,26	20,57	20,52	20,46	19,93
	Район						
	Область						
	Україна						
Вік 28 років – передпенсійний	Місто	9,71	3,09	2,35	3,81	3,44	3,17
	Район						
	Область						
	Україна						
Освіта вища	Місто	54,40	35,00	38,00	31,90	53,60	28,12
	Район						
	Область						
	Україна						
Жінки	Місто	85,40		69,40	67,40	63,40	68,10
	Район						
	Область						
	Україна						
Інваліди	Місто	-	-	-	-	-	-
	Район						
	Область						
	Україна						

ЕКОНОМІКА

Суб'єкти господарської діяльності

Таблиця 19. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності на 1000 жителів (на 31 грудня)

А. Юридичні особи

	1996	1998	2000	2002	2004
Місто	4,6	5,3	5,7	6,4	6,8
Район	1,1	1,5	1,5	2,7	3,4

В. Фізичні особи

	1996	1998	2000	2002	2004
Місто	28,8	31,5	36,7	43,3	53,4
Район	6	7	9,1	11,6	14,3

Таблиця 20. Зареєстровані суб'єкти підприємницької діяльності в місті

	1996	1998	2000	2002	2004
Зареєстровані суб'єкти разом	1008	1085	1221	1318	1658
Частка фізичних осіб	0,86	0,86	0,87	0,87	0,89
Кількість зареєстрованих суб'єкти – ланцюговий індекс		1,08	1,12	1,08	1,26

Мале підприємництво виступає важливим чинником розвитку господарської самостійності міста і має вирішальний вплив на процеси зменшення рівня безробіття та бідності. Так, на протязі 2004 року у сфері малого бізнесу створено 524 робочих місць, що становить 85,3 відсотки кількості робочих місць, створених по місту.

Кількість малих підприємств на кінець 2004 року складала 145, підприємців-фізичних осіб – 1513 осіб. Зросли обсяги виробництва (робіт, послуг) на малих підприємствах до 32630,0 тис. грн. Надходження до бюджетів усіх рівнів від малого підприємництва склали 5700 тис. грн.

Кількість малих підприємств на кінець 2005 року очікується збільшити до 164. Надходження до бюджетів усіх рівнів від малого підприємництва очікуються у розмірі 6000 тис. грн.

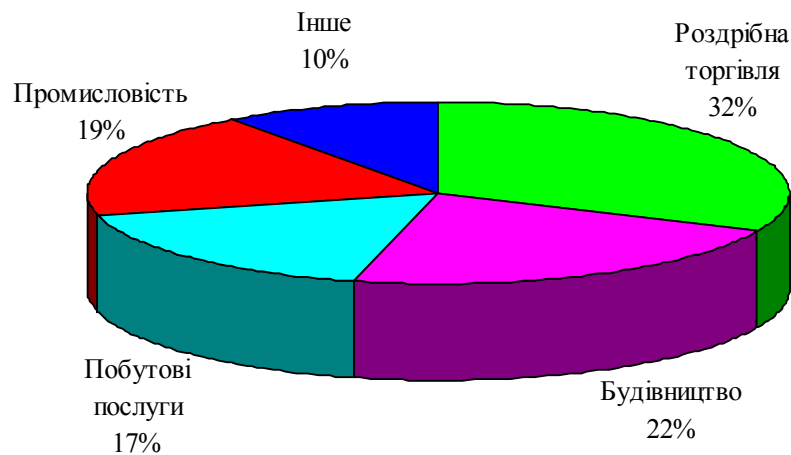
У 2006 році прогнозується ріст малих підприємств до 172 одиниць. За прогнозними показниками надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів малого підприємництва зростуть до 6500 тис. грн.

Фінансовий результат малих підприємств від звичайної діяльності до оподаткування на кінець 2005 року - 2500 тис.грн. Частка малих підприємств, які отримали збиток – 25. Прогнозується в 2006 році зменшити цей показник до 15, а фінансовий результат збільшити до 3000 тис.грн.

Обсяги виробництва продукції, робіт, послуг у сфері малого бізнесу в абсолютному вимірі стабільно зростають. Хоча питома вага обсягів виробництва, робіт, послуг сфери малого бізнесу у загальному обсязі виробництва по місту зменшується, що пояснюється збільшенням кількості промислових підприємств та збільшенням обсягів виробництва промислових підприємств міста.

Питома вага внесків малих підприємств та приватних підприємців до бюджетів усіх рівнів у 2004 становила 24 %.

Структура малих підприємств за видами економічної діяльності

Таблиця 21. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності в місті

	2004	З них приватні	З них МСП
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	3	2	2
Рибне господарство	1	1	
Промисловість, у т.ч.:	41	34	29
добувна промисловість			
обробна промисловість	38	34	29
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	3		
Будівництво	30	30	23
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	44	43	43
Готелі та ресторани	6	6	6
Транспорт і зв'язок	9	9	7
Фінансова діяльність	-	-	-
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	29	29	29
Освіта	-	-	-
Охорона здоров'я та соціальна допомога	-	-	-
Колективні, громадські та особисті послуги	17	5	5
Послуги домашньої прислуги	-	-	-
РАЗОМ	180	159	144

МСП - малі та середні підприємства

Таблиця 22. Обсяг продукції та послуг за видами діяльності в порівняних цінах (тис. грн.)

	1996	2000	2004
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибне господарство	1500	2700	3952
Промисловість, у т.ч.:	45711	53649	193233,9
добувна промисловість			
обробна промисловість	31011	25571	166664,5
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	14700	28078	26569,4
Будівництво	480	652,3	4732
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	8560,3	17560	17903,4
Готелі та ресторани	1513,1	2170,3	2167,7
Транспорт і зв'язок	917,2	2838	10547,3
Фінансова діяльність	-	-	-

Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	-	-	1180,1
Освіта			441,2
Охорона здоров'я та соціальна допомога			114,9
Колективні, громадські та особисті послуги	3788,5	5820	1255,5
Послуги домашньої прислуги			
РАЗОМ	62470,1	85389,6	235528

Таблиця 23. Підприємства в місті за чисельністю працівників

	1996		1998		2000		2002		2004	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
0 (самозайняті особи)	870	77,68	930	76,23	158	31,73	1148	73,78	1478	77,26
1-20 працівників	217	19,38	249	20,41	299	60,04	359	23,07	377	19,71
21-100 працівників	21	1,88	29	2,38	28	5,62	34	2,19	41	2,14
101-500 працівників	11	0,98	11	0,90	12	2,41	13	0,84	15	0,78
501-1000 працівників	1	0,09	1	0,08	1	0,20	2	0,13	2	0,10
1001-5000 працівників	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Понад 5000 працівників	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

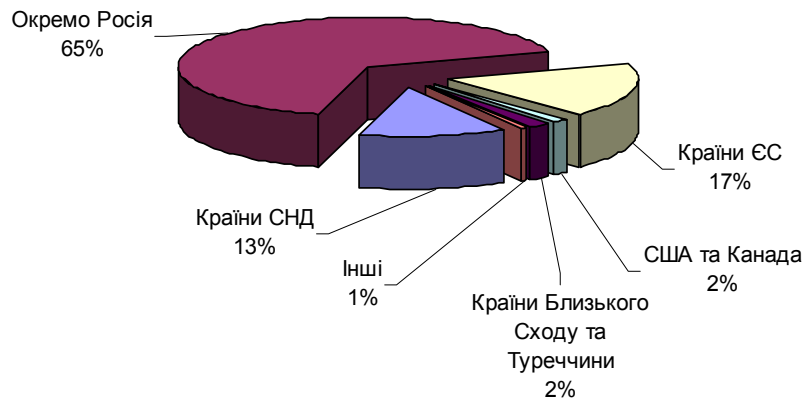
Таблиця 24. Товарна структура експорту (тис. доларів)

	1996	2000	2004
Живі тварини, продукти тваринного походження			
Продукти рослинного походження			
Жири та олії тваринного або рослинного походження			
Готові харчові продукти		783	3672,6
Мінеральні продукти			
Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості			
Полімерні матеріали, пластмаси та каучук			
Шкіряна і хутряна сировина та вироби з них			
Деревина і вироби з деревини			127,4
Маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів			
Текстиль та вироби з текстилю			
Взуття, головні убори, парасольки			
Вироби з каменю, гіпсу, цементу, кераміки, скла			
Недорогоцінні метали та вироби з них			
Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення зображення звуку			
Транспортні засоби та шляхове обладнання			
Прилади і апарати оптичні, для фотографування або кінематографії; апарати медико-хірургічні; годинники; музичні інструменти			
Різні промислові товари			
Твори мистецтва			
Товари, придбані в портах			
Різне			
РАЗОМ	0	783	3800

Таблиця 25. Географічна структура експорту (тис. доларів)

	1996	2000	2004
Країни СНД		48	480
Окремо Росія		620	2500
Країни ЄС		115	670
США та Канада		-	60
Країни Близького Сходу та Туреччини		-	70
Інші		-	20
РАЗОМ	0	783	3800

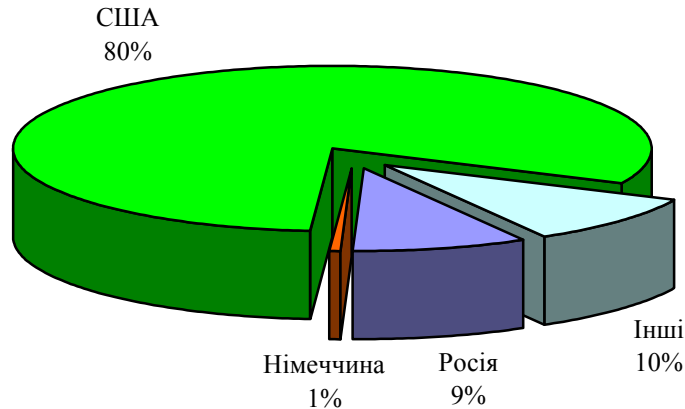
Географічна структура експорту, 2004 (%)

Структура прямих іноземних інвестицій за країнами походження (тис. доларів)

	2004	Усього, починаючи з 1990 р.	% від загальних
Росія	26,3	403,1	8,83
Німеччина	-	24,6	0,5
Франція	-	-	-
США	-	3700	81,07
Велика Британія	-	-	-
Італія	-	-	-
Польща	-	-	-
Японія	-	-	-
Кіпр	-	-	-
Інші	24,8	436	9,6
РАЗОМ	51,1	4563,7	100,00%

Структура прямих іноземних інвестицій

Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність

В 2005 році очікується освоїти капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування на суму 72211,0 тис. грн., що на 78,8 відсотка більше, ніж у 2004 році. Інвестиції в основний капітал – в обсязі 70488,0 тис. грн., з них на капітальне будівництво – 34500,0 тис. грн., на придбання обладнання – 35988,0 тис. грн. У розрахунку на одного жителя інвестиції в основний капітал складуть 2650,0 грн.

Згідно прогнозних показників на 2006 рік обсяги капітальних інвестицій у діючих цінах зростуть до 98525,0 тис. грн., обсяг інвестицій в основний капітал прогноуються в обсязі 95968,0 тис. грн., з них на капітальне будівництво буде спрямовано 73420,0 тис. грн., на придбання машин та обладнання – 22548,0 тис. грн. В розрахунку на одного жителя інвестиції в основний капітал зростуть до 3610,0 грн.

У 2005 році найбільші капітальні інвестиції в основний плануються по таких підприємствах: Канівська ГЕС – 14 989 тис.грн., ВАТ “Канівський маслосирзавод” – 31 059 тис.грн., ЗАТ “Агроєкопродукт” – 15 000 тис.грн.

У 2006 році найбільші вкладення прогноуються по Канівській ГЕС – 15300,0 тис. грн. та ВАТ “Канівський маслосирзавод” – 11740,0 тис. грн., ЗАТ “Агроєкопродукт” - 13200,0 тис. грн., Канівський держлісгосп – 164 тис.грн.

Прямі іноземні інвестиції - одне із зазначених джерел фінансування економіки. Вони дають можливість здійснювати оновлення технологій, впроваджувати у виробництво нові види товарів, опанувати нові ринки збуту.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в 2005 році очікується 4600,0 тис. дол. США, що становить 100,8 % до 2004 року В 2006 році прогноуються зростання обсягу прямих іноземних інвестицій на 1.1%

Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність

	Одиниці виміру	Факт 2004р.	План 2005р.	Прогноз 2006р.
Обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах	тис. грн.	40381,0	70488	95968,3
у порівнянних цінах у % до попереднього року	%	170	174,5	136,2

Обсяг інвестицій в основний капітал на душу населення	грн.	1530,0	2650,0	3610,0
Обсяг прямих іноземних інвестицій, по нарастаючому підсумку - всього	тис. дол. США	4563,7	4600,0	4650,0
у % до попереднього року	%	101,2	100,8	101,1
Обсяг прямих іноземних інвестицій з початку року	тис. дол. США	51,1	48,9	50,0
Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення	дол. США	172,4	172,3	172,9
Прямі іноземні інвестиції за видами економічної діяльності:	тис. дол. США			
Промисловість		3331,7	3360,0	3400,0
Будівництво		1232,0	1240,0	1250,0
Обсяг експорту, всього	-,,-	3800,0	4000,0	4200,0
у тому числі за товарною структурою:				
Обсяг інвестицій в житлово-комунальне господарство				
у т.ч. з місцевих бюджетів	Тис.грн.	282,6	200,0	300,0
з державного бюджету	Тис.грн.	1000,0		8000,0
з інших джерел	Тис.грн.	-	-	-

Основними галузями інвестування продовжують залишатися харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів.

Обсяги іноземних інвестицій на душу населення в 2005 році очікуються 172,3 дол. США, в 2006 році – 172,9 дол. США.

Загальний обсяг зовнішньої торгівлі товарами досяг в 2004 році 6760,0 тис. дол. США, в т.ч. експорт - 3800,0 тис. дол. США, імпорт - 2960,0 тис. дол. США. Сальдо зовнішньої торгівлі позитивне - 840,0 тис. грн.

Свою продукцію експортують ЗАТ "Агроєкопродукт" та ВАТ "Канівський маслосирзавод".

У структурі експорту найбільша питома вага припадає на продукти харчування. Основу імпортних надходжень складають машини, обладнання і механічні пристрої.

З метою активізації зовнішньоекономічної діяльності міста у 2005 році буде продовжуватись робота щодо нарощування експортного потенціалу, розширення ринків збуту товарів, розвитку торговельних зв'язків із іноземними країнами, покращення інвестиційного клімату.

Загальний обсяг зовнішньої торгівлі товарами в 2005 році передбачається досягти до 7000,0 тис. дол. США, в т. ч. експорт - 4000,0 тис. дол. США, імпорт - 3000,0 тис. дол. США.

Станом на 01.05.2005 року фактично залучено інвестиційних вкладів по місту на суму 14, 676 млн.грн. Прогнозний обсяг експорту в 2006 році - 4200,0 дол.США, імпорту – 3100,0 дол.США

Найбільші роботодавці

Таблиця 26. Найбільші роботодавці (не більше 30)

Підприємство	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників у 2004 р.
ВАТ "Канівський маслосирзавод"	переробка молочної продукції	660
ЗАТ "Агроєкопродукт"	харчова, переробна промисловість	642
Канівська центральна районна лікарня	медицина	626
Загальноосвітні школи	освіта	427
Дитячі дошкільні заклади	дошкільне виховання	233
Канівська ГЕС ВАТ Укргідроенерго	виробництво електроенергії	277

Канівський держлісгосп	виращування, обробка, реалізації деревини	206
ВАТ "ЕМЗ "Магніт"	машинобудування	197
Канівське державне училище культури та мистецтв	освіта	176
ВАТ "Закордоненергокомплектбуд"	машинобудування (обробка металу)	172
ВАТ "Канівське АТП-17151"	транспортні послуги	166
КП "Управління ВКГ"	водовідведення та водопостачання	163
ТОВ "ВШК+"	виробництво вермишелі швидкого приготування	151
Школа - інтернат	освіта	136
ВАТ "Верес-транс"	транспортні послуги	131
ЗАТ "Канів-Дніпробуд"	будівництво	131
Канівські районні електромережі	постачання електроенергії	126
ТОВ "Арал"	випічка хібобулочних виробів	120
Вузол поштового зв'язку	послуги поштового зв'язку	109
КП "Тепломережа"	виробництво та реалізація теплової електроенергії"	108
Управління експлуатації газового господарства	реалізація газу	108
ЗАТ "Інтер-буд"	будівництво	107
Цех елекрозв'язку	послуги телефонного зв'язку	90
Шевченківський національний заповідник	наукова робота, туризм	85

Економіка міста

Таблиця 27. Доходи міського бюджету на одного мешканця (грн.)

А. 2003 р.

	Прибутковий податок з громадян	Податок на прибуток підприємств в комунальній власності	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Місто	150,75 грн.	0,39 грн.	9,54 грн.	23,54 грн.	231,81 грн.	9,05 грн.
Район	75,31 грн.	16,70 грн.	138,08 грн.	25,10 грн.	192,47 грн.	0,00 грн.
Область	191,99 грн.	х	0,00 грн.	0,00 грн.	284,33 грн.	х
Україна	285,01 грн.	х	12,49 грн.	42,84 грн.	1 145,00 грн.	х

В. 2004 р.

	Податок з доходів фізичних осіб	Податок на прибуток підприємств в комунальній власності	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Місто	177,86 грн.	0,61 грн.	10,04 грн.	25,35 грн.	273,37 грн.	10,71 грн.
Район	101,69 грн.	16,90 грн.	122,88 грн.	25,42 грн.	216,10 грн.	0,00 грн.
Область	х	х	х	х	х	х
Україна	х	х	х	х	х	х

С. 2005 р.

	Податок з доходів фізичних осіб	Податок на прибуток підприємств в комунальній власності	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Місто	246,18 грн.	0,95 грн.	10,69 грн.	26,95 грн.	377,98 грн.	11,83 грн.
Район	123,83 грн.	17,10 грн.	136,64 грн.	25,62 грн.	243,38 грн.	0,00 грн.
Область	х	х	х	х	х	х
Україна	х	х	х	х	х	х

Бюджет міста в 2004 році становив 18,6 млн. грн., що складає 104,3% до уточнених міською радою показників. Відповідно до 2003 року доходи збільшилися на 4,7 млн. грн., або 34,8 %. Доходи загального фонду склали 17,1 млн. грн. Складовою доходів загального фонду бюджету є 3,9 млн. грн. дотацій всіх видів та 7,1 млн. грн. субвенцій з державного бюджету.

Найбільший вклад в перевиконання доходної частини бюджету внесли Канівська ГЕС, ЗАТ „Агрокопродукт”, Канівське ВАТ „Маслосирзавод” та ін. Важливими наповнювачами міського бюджету є податок з доходів фізичних осіб (питома вага якого в загальному обсязі складає понад 75,5%), єдиний податок на підприємницьку діяльність, плата за землю, місцеві податки і збори. Саме це і дало можливість своєчасно та в повному обсязі профінансувати всі бюджетні сфери, вкласти кошти в благоустрій міста, в капітальний ремонт житла та ін.

Як недолік потрібно відмітити наявність недоїмки до міського бюджету в сумі 394,9 тис. грн., на 01. 01. 2005 р., в якій заборгованість ВАТ „ЕМЗ „Магніт” становить 277,2 тис. грн., або 70,2%.

Видатки загального фонду міського бюджету склали 18,3 млн. грн., що в порівнянні з минулим роком більше на 36,6%.

Найбільшим споживачем бюджетних коштів міста є сфера освіти. На фінансування освітніх закладів спрямовано 5,8 млн. грн., в тому числі додатково 1,2 млн. грн., що дало можливість вирішити деякі болючі питання галузі. Зокрема: провести ремонтні роботи, придбати технічні засоби, меблі, та ін.

Друге місце в споживанні коштів займає соціальний захист і соціальне забезпечення. На їх фінансування спрямовано 4,2 млн грн., що на 11,2% більше минулорічного показника.

За рахунок одержаних субвенцій з державного бюджету профінансовані видатки на виплату допомог, пільг, житлових субсидій населенню на суму 3,8 млн. грн.;

На виконання міської програми соціального захисту населення спрямовано 116,1 тис. грн., а саме на придбання слухових апаратів та очних протезів інвалідам - 2,8 тис. грн., придбання двох автомашин - 36,2 тис. грн., оплату абонплати та комунальних послуг інвалідам зору - 44,2 тис. грн., надання матеріальної допомоги - 28,2 тис. грн., оплату зубопротезування інвалідам та учасникам бойових дій - 4,7 тис. грн.

Вперше з міського бюджету виплачена компенсація фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку та інвалідам у сумі 2,8 тис. грн.

На розвиток і утримання житлово-комунального господарства спрямовано 940,6 тис. грн., що на 28,8% більше ніж у 2004 році. В тому числі використано на капітальний ремонт житлового фонду - 282,6 тис. грн., благоустрій міста - 591,8 тис. грн.. Для закладів галузі культури спрямовано 900,0 тис. грн. або на 3,4% більше минулорічного. На розвиток фізичної культури і спорту використано 197,1 тис.грн., що на 59,5% більше минулорічного.

Таблиця 28. Наявні в місті вільні земельні ділянки, призначені для ведення господарської діяльності

Адреса, стислий опис, призначення	Власник (власники – із	Площа
Ділянки в існуючих межах міста		
Ділянка N 1. В центральній зоні міста вул. Енергетиків,	Канівська міська рада	78000
Ділянка N 2. В межах вул. Олега Кошового,	Канівська міська рада	85000
Ділянка N 3. Вул. Київська , Маяковського	Канівська міська рада	5000
Ділянка N 4. Західна частина міста вздовж вул. Леніна	Канівська міська рада	197000
Ділянки поза існуючими межами		
Ділянка N 5. В західній частині міста, що прилягає до вул.	Литвинецька сільська рада	85000
Ділянка N 6. В північно-західній частині міста(між ділянкою	Канівська міська рада	180000
Ділянка №7. Між вулицями Кобця та Берестовецький Яр	Литвинецька сільська рада	270000
Ділянка №8. Південна частина міста	Литвинецька сільська рада	140000
Ділянка №9. Південна частина міста	Литвинецька сільська рада	250000
Ділянка № 10. Між вулицями Маяковського та Київською	Литвинецька сільська рада	80000

Заклади суспільного користування та інфраструктура

Розвиток освіти

Освіта Канева сьогодні - це стабільна система з позитивним розвитком, усі ланки якої(дошкільна, загальноосвітня, позашкільна) є невід'ємним складовим цілісного механізму неперервної освіти. У місті проводиться робота по збереженню і розвитку мережі навчальних закладів. Так, станом на 01.01.2005 року в місті функціонує 5 загальноосвітніх шкіл, в яких навчається 3761 учень, що на 70 учнів менше ніж у 2003 році, і на 229 – ніж у 2002 році, або на 1,8 % і 7,9 %, відповідно, менше, тобто

спостерігається тенденція зменшення учнівського контингенту при збереженні наявної матеріально-технічної бази, що пояснюється загальним погіршенням демографічної ситуації в місті. Слід зазначити, що темпи росту значно уповільнились. Хоча з позитивним природним та механічним ростом населення, що прогнозується у 2005-2006 роках, планується збільшення кількості учнів в навчальних закладах, особливо в початкових класах.

Чисельність вихованців школи-інтернату у 2004 році становила 230 чол., що на 4 чол. менше ніж у 2003 році і на 48 чол. –ніж у 2002 році.

Зменшення учнівського контингенту впливає і на загальну кількість працюючих в школах. Так у 2004 році чисельність працюючих в школах складала 547 чоловік, що на 15 чоловік менше 2003 року. Щороку скорочувалась кількість педпрацівників: 2001 рік - на 17 %, 2002 рік-на 1,6%, 2003 рік - на 0,8%. У 2004 році порівняно з 2003 р. кількість педпрацівників зросла на 4 чол. (педпрацівників ЗОШ – 314 чол., інтернату – 48 чол.

Кількість учнів денних загальноосвітніх закладів, які навчаються у другу зміну у 2004 році становила 350 учнів, що у 2 рази менше порівняно з 2003 роком.

Активізувалися зв'язки навчально-виховних закладів міста з вищими навчальними закладами. Укладені угоди про співпрацю з СУЕМ (ЗОШ №6, гімназія), Національним Авіаційним Університетом, Харківським Авіаційним Університетом (ЗОШ №4), Українським державним університетом харчових технологій (гімназія).

Дані про навчальні заклади міста Канева

Показник	Період				
	2000	2001	2002	2003	2004
Кількість шкіл	5	5	5	5	5
Кількість учнів	4505	4287	4060	3831	3761
Школа-інтернат	1	1	1	1	1
У них вихованців	327	278	278	234	230
Кількість класів	201	188	175	163	155
Загальна кількість працюючих у школах	608	598	573	562	547
в т.ч. факт. чисельність педпрацівник.	430	367	361	358	362
Канівське державне училище культури і мистецтв (кількість студентів)	337	396	384	385	347
Канівська філія Східно - європейського університету менеджменту (студентів)	146	212	237	242	220
Канівське вище професійно-технічне училище радіоелектроніки та машинобудування		242	269	313	365

В школах міста організовано профільне навчання: фізико-математичний, природничий, технологічний, суспільно - гуманітарний, художньо - естетичний та універсальний профілі.

Активно реалізується Державна програма комп'ютеризації та інформатизації освіти. Протягом 2004 року придбано 1 комп'ютерний клас (11 комп'ютерів) для школи-гімназії, - кошти цільової субвенції обласного бюджету, 1 комп'ютерний клас у спеціалізовану школу № 6 (кошти міського бюджету), де розпочато апробацію електронних засобів навчання. До мережі Інтернет приєднані ЗОШ № 6, школа-інтернат та відділ освіти. У I кварталі 2005 року буде придбано ще 2 комп'ютерні класи у загальноосвітні школи № 3, №4 та 2 комп'ютери для відділу освіти.

У II кварталі 2005 року планується впровадити проект Українського фонду соціальних інвестицій: "Покращення якості освітніх послуг - ремонт приміщення, будівництво спортзалу, придбання обладнання школи-гімназії". Загальна вартість проекту становить 778 тис. грн.

В місті діє 8 дошкільних закладів. Потужність дошкільних закладів становить 899 місць, що на 17,5 відсотків менше проти 2001-2002 років.

Це пов'язане із облаштуванням в приміщеннях дитячих дошкільних закладів реабілітаційного центру, Центру сімейної медицини та класів початкової школи. Хоча кількість дітей у дошкільних навчальних закладах щороку зменшується, у 2004 році порівняно з 2003 роком кількість дітей зменшилась на 2 чоловіки (у 2003р. проти 2002р. - на 16,1 %), із ростом народжуваності у 2004-2006 роках, прогнозується ріст чисельності дітей у ДНЗ міста. Планується збільшення охоплення дітей постійними дошкільними закладами на 2 відсотки проти 2003 року.

У 2004 році на базі ДНЗ "Дзвіночок" створено заклад нового типу - експериментальний майданчик з проблемами "Художньо-мовний розвиток дітей засобами театралізованої діяльності" та відкрито театралізовану групу, що планувалось у 2003 році. Слід зазначити, що цей заклад потребує термінового капітального ремонту та поліпшення матеріально-технічної бази (за результатами технічної оцінки загальна вартість складає 790 тис. грн. а це непосильні кошти для міського бюджету). Тому, працівниками цього дитячого закладу було подано мікропроектну заявку до Українського фонду соціальних інвестицій (УФСІ), щодо капітального ремонту та придбання обладнання. За результатами експертної оцінки, проведеної УФСІ зазначений мікропроект віднесено до резервного впровадження.

Дитячі позашкільні установи

Для задоволення інтересів дітей, розвитку їх здібностей, згідно з вимогами Закону України "Про позашкільну освіту" у місті збережено мережу позашкільних закладів освіти: дитячо-юнацьку спортивну школу, станцію юних туристів, станцію юних техніків. У 3-х позашкільних діє 115 гуртків, у

яких займаються 1668 вихованців. У місті існує одна школа естетичного виховання "Школа мистецтв", де навчається 620 дітей, кількість відділень та чисельність учнів в якій щороку збільшується.

Протягом останніх років спостерігається стабільна тенденція збільшення чисельності дітей, що навчаються у дитячих позашкільних установах, що пояснюється активізацією роботи педпрацівників цих установ, підвищенням інформованості учнів, кваліфікацією педпрацівників цих установ.

Основні стратегічні позиції розвитку освітньої системи міста викладені в 15 міських програмах, основою яких є ідея розвитку системи освіти з урахуванням потреб населення, новітніх досягнень у галузі інформаційних систем та педагогічних технологій, збереження психічного здоров'я учасників навчально-виховного процесу.

Таблиця 29. Випускники навчальних закладів – середніх, вищих

Тип, назва навчального закладу	1996	1998	2000	2002	2004
Загальноосвітні школи (9кл.)	511	541	535	506	454
Загальноосвітні школи (11кл.)	251	330	390	363	323
Канівське державне училище	126	123	67	66	76
Канівська філія Східно -	-	-	10	31	68
Канівське вище професійно-	135	99	75	72	120
Канівське вище професійно-	-	-	15	80	127

Таблиця 30. Місткість лікарень

Лікувальна установа	Кількість ліжок
Канівська центральна районна лікарня	218
Канівська центральна районна лікарня (денний стаціонар)	30
Поліклініка (відвідувань у зміну)	180

Розвиток системи охорони здоров'я

Організаційна діяльність в медичній галузі спрямовується на втілення в життя стратегій міських програм по охороні здоров'я, які передбачають здійснення заходів щодо поліпшення стану здоров'я населення, зниження рівнів захворюваності, інвалідності та смертності, а також забезпечення функціонування галузі в сучасних економічних умовах, раціональну та ефективну організацію медичного забезпечення населення, задоволення його потреб в медичній допомозі і охороні здоров'я, створення умов щодо формування здорового способу життя.

Кількість ліжок у Канівській центральній районній лікарні на початок 2005 року становить 218 ліжок та 30 ліжок в денному стаціонарі. Укомплектованість медичними кадрами у 2004 році не змінилася і становить: лікарів – 140 чоловік, середніх медичних працівників - 274.

Медико - санітарна допомога на засадах сімейної медицини дещо активізувалася. В місті функціонує 2 амбулаторії сімейного лікаря де працюють 4 підготовлених лікарів. Однак, амбулаторії не мають санітарного транспорту, необхідної апаратури та обладнання.

Продовжується робота щодо покращення медичної допомоги дітям і матерям. У 2004 році не було жодного випадку материнської смертності.

Щорічно збільшуються бюджетні призначення на охорону здоров'я, що створює передумови для подальшого розвитку галузі, удосконалення спеціалізованої медичної допомоги. В 2004 році була закінчена реконструкція інфекційного відділення лікарні, на що з міського бюджету було виділено 44 тис. грн.

Аналіз стану здоров'я населення та діяльність закладів охорони здоров'я свідчать про незадовільну медико-демографічну ситуацію – низьку народжуваність, зростання смертності, від'ємного природного приросту населення, поширеності хвороб, скорочення середньої очікуваної тривалості життя.

У структурі захворюваності переважають хронічні хвороби (серцево-судинні, органів дихання та травлення, злоякісні новоутворення, психічні та ендокринні розлади, алергічні прояви).

У 2005 році бюджетні призначення на утримання закладів охорони здоров'я були збільшені і складають 5287,0 тис. грн. проти 4589,5 тис. грн. у 2004 році. На придбання медичного обладнання в 2005 році планується використати 48 тис. грн.

Основні медичні проблеми 2004 року:

- високий рівень захворюваності населення, зокрема, на соціально небезпечні хвороби - туберкульоз, ВІЛ-інфекцію та СНІД;
- недостатні темпи зниження показників загальної та дитячої смертності, рівня смертності населення працездатного віку, особливо чоловіків;
- недостатня наповненість фармацевтичного ринку якісними вітчизняними аналогами лікарських засобів за доступними цінами;
- недостатність бюджетних асигнувань на охорону здоров'я;
- низька заробітна плата медичних працівників.

Таблиця 31. Енергоспоживання

	1998	2000	2002	2004
Електроенергія (МВт-год),	24,6	27,4	28,9	30,923
- населення	10,3	12,1	12,4	14,0529
- підприємства	14,3	15,3	13,0	12,5
Проектна потужність	*	*	*	*
Газ (тис. М ³)	33355,4	27174,6	28332,1	31384,0
Проектна потужність	*	*	*	*
Питна вода (тис. М ³)	1634	1520	1319	1099
Проектна потужність	6,7	6,7	6,7	9,2
Опалення (Гкал),	82,5	59,95	66,71	
- населення	63,14	44,84	49,83	40,98
- підприємства	19,36	15,11	16,88	39,60
Проектна потужність	132,36	132,36	138,86	138,86

Потужність ліній електропередач використовується в повному обсязі, щоб уникнути втрат; при збільшенні кількості споживачів, автоматично збільшується потужність в робочому порядку.

Місто Канів газифіковане на базі природного газу. Газ подається по магістральному газопроводу I класу Яготин – Черкаси і надходять на газорозподільну станцію, що розташована у межах міста у районі вулиць Садової та О. Кошового. Газифікація проходить за двоступеневою системою розподільчих газопроводів середнього та низького тиску.

За рахунок впровадження енергозберігаючих заходів та технологій, а саме встановлення лічильників класом точності не гірше 1 споживання газу значно скоротилось порівняно з 1998 роком. В 2004 році, порівняно з 2002 роком, спостерігається тенденція збільшення споживання газу, за рахунок введення в експлуатацію нових газопроводів (дворових) та зростаючими потребами виробничої сфери.

Водопостачання здійснюється централізованим комунальним водопроводом і локальними водопроводами 5 підприємств, які мають власні свердловини та внутрішню мережу водопостачання.

За даними таблиці спостерігається стрімке зниження споживання води та збільшення потужності. Потужність збільшилась за рахунок взяття в оренду насосної станції, водопровідної мережі та обладнання м – ну Костянець. Зниження споживання води відбувається за рахунок встановлення лічильників та заборону поливання присадибних ділянок питною водою.

Через значну амортизацію мережі втрати води сягають 383,0 тис. м³/рік, або 28% від подачі. Головна причина – застарілі водопровідні мережі, часті пориви та аварії.

На теперішній час джерелами тепlopостачання багатоквартирного та малоповерхового житлового фонду, підприємств та закладів обслуговування м. Канева є опалювальні котельні комунального підприємства, відомчі та промислові котельні підприємств міста.

Проектна потужність тепломереж збільшилась за рахунок взяття в оренду котельні, а подача теплової енергії навпаки зменшилась, також за рахунок встановлення лічильників теплової енергії класом точності не гірше 1, як на підприємствах так і серед населення. Також серед населення йде масове встановлення індивідуального опалення - це спричиняє зниження споживання теплової енергії та збільшення споживання газу.

Енергетичне забезпечення та розвиток власного виробництва енергоносіїв.

На території міста діє одна із найпотужніших гідроелектростанцій країни. Електроенергія, що виробляється на ній, є невід'ємною частиною у структурі загальнодержавної мережі.

Динаміка обсягів виробництва електроенергії.

	2003 рік	2004 рік	пл.2005 р.
Канівська ГЕС ДАГК "Дніпрогідроенерго", тис .кВт / г	758 459	937 815	952 000

В електроенергетиці міста спостерігається позитивна динаміка збільшення виробництва електроенергії. Виробництво електроенергії у 2004 році становило 937,8 млн. кВт /г, що на 23,7% більше проти 2003 року. В значній мірі перевиконано план 2004 року. Збільшення виробництва електроенергії у 2004 році вдалося досягти за рахунок природних умов (специфіка роботи гідроелектростанції - це пряма залежність від водності ріки Дніпро): висока середньорічна температура, паводки; впровадження енергозберігаючих технологій, високоефективний ремонт обладнання.

У 2005 році на Канівській ГЕС буде продовжено роботи з модернізації та реконструкції генеруючого обладнання: генератори, турбіни, допоміжне обладнання, що дозволить продовжити строк експлуатації, підвищити надійність, збільшити потужність одної одиниці обладнання на 4 кВт / г на 24 агрегатах.

Споживання електроенергії. тис. кВт /г

Споживачі	2003 рік	2004 рік	пл. 2005
Промисловість	5043,3	4890,0	5115,0
Житлово-комунальне господарство	7135,1	5738,4	6510,0
Підприємства і організації держбюджету	928,3	867,9	930,0
Підприємства і організації місцевого бюджету	821,0	941,5	899,0
Населення з урахуванням. пільг та субсидій	12388,0	14052,9	14050,0
Інші споживачі	3197,2	4432,5	3496,0
Всього по місту	29512,9	30923,2	31000,0

Споживання природного газу. тис. м. куб.

Споживачі	2003 рік	2004 рік	пл. 2005
Промисловість	5860,5	6758,0	6800,0
Теплоенергетика	10950,4	9302,0	9050,5
Населення з урахуванням. пільг та субсидій	15051,4	14426,0	17000,0
Підприємства і організації держ та міський бюджет	66,0	68,8	69,0
Інші споживачі (госпрозрахунок)	103,6	771,4	780,0
Власні потреби	91,7	58,4	58,0
Всього по місту	32123,6	31384,6	33757,5

Споживання та виробництво теплоенергії. тис. Гкал

Споживачі	2003 рік	2004 рік	пл. 2005
1. Вироблено	82,25	70,97	74,3
2. Реалізовано всього по місту	69,79	60,71	65,6
- для виробничих потреб	4,91	3,96	4,6
- населення з урахуванням. пільг та субсидій	47,71	40,98	46,5
- бюджетні установи	15,43	14,31	13,1

- власні потреби	1,74	1,46	1,4
3. Втрати	12,46	10,26	8,7

Таблиця 32. Облік дорожнього руху (якщо такий здійснюється), 1990 і 2004 рр.

Пункт (перехрестя, міст, вулиця тощо), де ведеться облік	Транспортні засоби разом			Важкі транспортні засоби та трейлери		
	1990	2004	Різниця, %	1990	2004	Різниця, %

Таблиця 33. Громадський транспорт

	1996	1998	2000	2002	2004
Перевезено пасажирів, тис.	700	930	1124	1240	1837
Сумарна довжина маршрутів, км	30,2	30,2	30,2	30,2	37,2
Кількість маршрутів	3	3	3	3	4
Пасажиरोоборот, млн. пас.км	27,4	30,1	39,6	44,0	48,7

Транспортні перевезення в місті здійснюються автотранспортом та річковим транспортом. Основні зусилля підприємств – перевізників спрямоване на виконання їх головного призначення – надання господарському комплексу і населенню кваліфікованих послуг з перевезення пасажирів та вантажів. З 1996 року спостерігається тенденція зростання кількості перевезених пасажирів в рік.

До 2004 року в місті було 3 маршрути, а з 2004 року - 4 (для покращення сполучення віддалених вулиць міста, на яких проживають переважно люди похилого віку, було введено новий маршрут).

ДОВКІЛЛЯ

Атмосфера

Таблиця 34. Забруднення повітря

Місяць або квартал	1992			1996			2000			2004		
	CO ₂	NO _x	Пил	CO ₂	NO _x	Пил	CO ₂	NO _x	Пил	CO ₂	NO _x	Пил
Рік	72,2	27,4	x	77,7	27,0	x	73,1	27,1	x	76,0	28,0	x
Гранично допустимий вміст	109,5	36,6	x	109,5	36,6	x	109,5	36,6	x	109,5	36,6	x

За метеорологічними умовами місто відноситься до територій з можливо підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря і несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Необхідно відмітити відсутність значних джерел забруднення. Шкідливі речовини (викиди) утворюються в результаті діяльності 5 підприємств. За 2004 рік викиди склали 87,8 т або 79,7% до рівня 2003 року. Щільність викидів становила 4384 кг на 1 кв. км.

Забруднення повітря, як зазначено в таблиці №35, не перевищують гранично допустимий вміст CO₂, NO₂ та інших газоподібних речовин.

Утилізація відходів

Таблиця 35. Обсяг вироблених відходів (за рік) та вартість утилізації

Тип відходів	Кількість (т)	Вартість (тис. грн.)
Змішані побутові відходи	3954,0	37,5

Відходи, що піддаються компостуванню	-	-
Сміття з вулиць	714,3	20,6
Інші пластмаси	5,5	2,32
Скло	250,0	12,5
Інші відходи, що не піддаються	0,7	1,4
Цегла	15	0,14
Електротехнічні відходи	-	-
Сміття з ринків	57	2,1
Фарби, смоли, клеї	0,02	0,2
Стічні води (тис. м ³)	2020,7	-
Дощова вода (тис. м ³)	5051,8	-

Шкідливі речовини (викиди) утворюються в результаті роботи 5 підприємств. За 2004 рік склали 87,8 т або 79,7% до рівня 2003 року. Щільність викидів становила 4384 кг на 1 кв. км.

Міське звалище займає загальну площу 9,1 га з яких 0,7 га фактично знаходяться у використанні на яке щорічно вивозиться 4740,3 т побутових відходів.

Рідкі побутові відходи зливаються у самопливні колектори промпобутової каналізації у визначених місцях.

Відходи, які не піддаються компостуванню а саме: демонтовані кабелі, машинні масла, акумулятори, металеві стружки, бите скло, вироби з пластмаси тощо на міське сміттєзвалище не вивозяться, а утилізуються відповідними фірмами, згідно заключних договорів.

ТУРИЗМ

Таблиця 36. Кількість гостей

	Відвідуваність					
	1997	2000	2001	2002	2003	2004
Місто	105000	116000	136000	121000	100000	39000
Із них безпосередньо до Тарасової гори	102000	110000	126000	110000	92000	34000
Район	100	100	110	150	300	350
Область	х	х	х	х	х	х
Україна	1539000	1729000	1904000	1963000	2513000	х
Місто-конкурент 1	10000	9000	9500	10500	11000	12000
Місто-конкурент 2	400000	450000	460000	480000	490000	500000

Організацією змістовного дозвілля в місті Каневі займаються такі заклади культури: міський будинок культури, Костянецький будинок культури, міська бібліотека ім. Т.Г.Шевченка, бібліотека-музей А.П.Гайдара (всього в місті налічується 3 бібліотеки), музей народного декоративного мистецтва, історичний музей, дитяча школа мистецтв і училище культури та мистецтв, клуб-музей "Ветеран". Історична спадщина міста налічує 53 пам'ятки історії, культури та археології, 7 музеїв, історико-культурних заповідників -3.

За підтримки та сприяння відділу у місті відбулися такі заходи як День святого Валентина, День захисту дітей, міський дитячий фестиваль сучасної естрадної пісні "ДО-МІ-СОЛЬ-ка", міськрайонна гра-випробування "Котигорошко", міський дитячий конкурс "Міні Міс та Міні Містер Канева - 2004", "Красуня Канева", День міста, День студента.

Спільно з відділом культури та міським Будинком культури з нагоди Дня молоді організовано та проведено святкову розважальну програму.

Розроблено "Програму розвитку культури в м. Каневі на 2004-2007 рр." мета якої - заклади культури міста повинні стати центрами організації дозвілля населення, об'єднувати людей у сфері проведення вільного часу, виявлення природних здібностей, талантів, впорядкувати той емоційний настрій без якого людина не може трудитися творчо з повною віддачею.

Таблиця 37. Можливості для розміщення гостей у готелях, пансіонатах, турбазах тощо

Заклад	Кількість ліжок	Річна заповнюваність, %
Готель "Славутич"	280	10
Готель "Княжа гора"	12	30
Готель "Тарасова гора"	150	5
Гуртожиток Природн. заповідника	250	30
Гуртожиток Заводу "Магніт"	36	50
Готель "Старий Канів"	10	10

Громадське харчування

№ п/п	Назва підприємства	Кількість посадкових місць	Режим роботи		Обслуговування за напрямками туризму			Адреса
			Зими	Літо	Іноземні	Внутрішній	Внутрішній дит./юн.	
Бари								
1.	"Діско"	36	24-00	1-00	+	+		Кошового,2
2.	Більярд – бар "Свояк"	20	цілодоб.	цілодоб.		+		Кошового,2
3.	"Сервіс"	60	24-00	24-00		+		Г. Дніпра,1а
4.	"50 x 50"	40	24-00	3-00		+		Г. Дніпра,1а
5.	"Піцца - Браво"	30	24-00	1-00		+		Г. Дніпра
6.	"Гостинний двір"	60	23-00	23-00		+		Г. Дніпра,19
7.	"У Петровича"	42	24-00	1-00		+		Енергетиків,20
8.	"Тарасова гора"	22	цілодоб.	цілодоб.		+		Тарасова гора
9.	"Бриз"	36	24-00	24-00		+		Кошового
10.	"На околиці"	36	24-00	24-00		+		Київська,34
11.	Кафе на автовокзалі	24	24-00	24-00		+		автовокзал
12.	"Скорпіон"	36	24-00	24-00		+		Леніна,176/1
13.	"Галатея"	24	24-00	24-00		+		1-го травня,47
14.	"Делікат"	24	24-00	24-00		+		Малика,15
Ресторани								
15.	"Княжа гора"	40	Цілодоб.	Цілодоб.	+	+		Дніпровська,11
16.	"Еліт"	60	24-00	24-00	+	+		Г. Дніпра, 35
17.	"Токарівка"				+	+		Леніна,188
18.	"Старий Канів"	60	24-00	24-00	+	+		Леніна,17

19.	"Двійка"	60	24-00	24-00		+		Героїв Дніпра
<i>Кафе</i>								
14.	"Сніжинка"	24	24-00	24-00		+	+	Кошового,2
15.	"Ластівка"	36	22-00	23-00		+		Шевченка,4
16.	"Бістро"	60	24-00	24-00		+	+	Міський ринок
17.	"Родень"	40	24-00	24-00		+	+	Леніна, 20
18.	"Лагуна"	60	24-00	24-00		+	+	Дорошенка,3
<i>Їдальні</i>								
19.	ВПУ – 23	120	8-17	8-17				
21.	Шкільні №4	155	8-17	8-17			+	
22.	№ 6	160	8-17	8-17			+	
23.	№ 2	70	8-17	8-17			+	
24.	Заповідник	120		Траве нь- серпе нь 8- 18		+	+	

Характеристика турбаз та готельних підприємств.

Показники	Готель "Славутич**"	Готель "Княжа гора**"	Готель "Тарасова гора**"	Гуртожиток Природн. заповідника	Гуртожиток Заводу "Маєніт"	Готель "Старий Каніє"
Проектна потужність	280	12	150	250	36	10
Середньорічна кількість проживаючих	700	150	500	до 5000	400	-
Кількість номерів	26	7	-	65	9	5
Кількість ліжок	48	12	50	250	36	10
Люксів	1	1	2	5	-	1
Напівлюксів	10	2	8	-	-	-
Одномісних	6	-	5	-	-	1
Двомісних	7	4	5	-	-	3
Мін. ціни прож/добу	18	24	40-80	8	15	
Структурні підрозділи						
Автостоянка	1	1	1	1	-	1
Ресторан	-	1	-	-	-	1
Кафе, бар	1	-	1	-	1	-
Сауна	-	1	-	-	-	1
Заклади торгівлі	2	-	-	-	1	1
Їдальня, буфет	-	-	-	1	-	-
Більярд	-	1	-	-	-	-
Гаражі	-	-	-	-	-	2
Салони краси	-	-	-	-	-	1
Клуб Інтернет	-	-	-	-	-	1
Іноземний	-	+	+	+	-	+
Внутрішній	+	-	+	+	+	+
Внутрішній дитячо-юнацький	+	-	-	+	-	-

* , ** - Готельні приміщення надаються в оренду підприємцям, основний вид діяльності яких – надання послуг по харчуванню і проживанню.

"Тарасова Гора" стоїть на балансі Обласної Ради профспілок; "Княжа Гора" – ТОВ, засноване на приватній власності засновників.

Таблиця 38. Місткість споруд культурно-спортивного призначення

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Канівський міський стадіон	4000 місць*	1. Футбольні зустрічі за участю ФК „Канів” 2. Товариська зустріч „Службовець” / міськвиконком/ - „Доброго ранку, Україно” 3. Чемпіонат області з легкої атлетики. 4. Чемпіонат міста з футболу. 5. Спартакіади міста Канева. 6. Чемпіонат міста з волейболу. 7. Чемпіонат міста з баскетболу. 8. Спартакіада інвалідів м. Канева. 9. Чемпіонат України з танцювальної аеробіки та фітнесу.
СК „Івазар”	300**	Чемпіонат області з дзю-до, танцювальної аеробіки, фітнесу
СК „Спарта”	120 **	Першість міста Канева з боксу
ФК „Канів”	50 **	1. Чемпіонат області з футболу. 2. Кубок області з футболу.
Штучне футбольне поле	500 **	Тренування Першість м. Канева з міні-футболу.

* - проектна потужність – 4000 місць. Максимально зафіксована чисельність присутніх відвідувачів – 8000 чол.

** - відвідувань в місяць

Розвиток фізичної культури та спорту

№	Назва	Кільк. ставок	Кількість осіб, що займаються				
			2001	2002	2003	2004	пл.2005
1.	ФК „Канів”, тис. грн.	1	59	58	61	59	50
	Фінансування міського бюджету, тис. грн.		10,0	15,0	27,0	18,0	22,0
2.	ДЮСШ, міськвно	9	336	368	372	378	378
	Фінансування міського бюджету, тис. грн.		52,0	51,0	53,1	72,0	79,0
3.	ДЮСШ „Зеніт”	8	381	337	381	381	381
	Фінансування міського бюджету, тис. грн.		5,0	5,0	4,0	7,0	5,0
4.	СК „Івазар” (приватний)				186	190	200
	Фінансування міського бюджету, тис. грн.						5,0
5.	СК „Спарта” (приватний)				84		
-	Відділ з питань фізкультури Фінансування міського бюджету, тис. грн.	1	2,4	4,0	9,0	5,0	
-	КП „Міський стадіон” Фінансування міського бюджету, тис. грн.	2,5			20,0	29,0	40,0

В місті існує 5 фізкультурно-спортивних клубів різних форм власності, у 2005 році планується - 8. До КП „Міський стадіон” належать: 1 стадіон з 6-ма біговими доріжками на 400м та трибунами на 4000 місць. В місті є 2 футбольних поля по 110м*65 м кожен, 5 спортивних залів при загальноосвітніх школах та 2 - в училищах. В місті є 14 спортивних майданчиків (гандбольних), також при загальноосвітніх школах, павільйон-модуль "ОРСК", капітальний ремонт якого запланований на 2004 рік.

Кількість населення охопленого всіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи у 2003 році – 461 особа, у 2004 році - 520 осіб, у 2005 році планується - 700. Кількість фахівців фізичного виховання, що працюють за спеціальністю у 2003 році становила 24 чол., у 2004 році - 27 чол., у 2005 році планується - 32 чол.

Профіль занять спортивних клубів:

СК "Івазар" - дзюдо, танцювальна аеробіка, фітнес.

СК "Спарта" - кікбоксінг, бокс.

ДЮСШ міськво - футбол, легка атлетика, волейбол.

ДЮСШ "Зеніт" - футбол, дзюдо, туризм, настільний теніс, танцювальна аеробіка, фітнес, карате-до.

ЦІЛІ РОЗВИТКУ МІСТА

Таблиця 39. Планована інвестиційна діяльність у місті до 2008 р.

Проект	Кошторисна вартість (млн. грн.)	Джерело фінансування
1. Реконструкція павільйону-приплаву "Тарасова гора"	1,5	Держбюджет
2. Реконструкція та реставрація об'єктів комплексу Шевченківського національного заповідника	45,0 (освоєно 7,0)	Держбюджет
3. Реконструкція меморіального комплексу парку Слави	6,0	Держбюджет
4. Реставрація та відновлення інтер'єру Успенського Собору з благоустроєм прилеглих територій	4,5 (освоєно 0,6)	Держбюджет
5. Реконструкція та реставрація музею народно-декоративного мистецтва	1,5 (освоєно 0,5)	Держбюджет
6. Реконструкція історичного музею	2,5	Держбюджет
7. Будівництво міського будинку культури для використання його під Шевченківський культурний центр з благоустроєм прилеглих територій	36,0 (освоєно 8,0)	Держбюджет
8. Реконструкція каналізації міста в комплексі з майданчиком очисних споруд	45,0 (освоєно 1,5)	Держбюджет
9. Будівництво Козацької церкви у підніжжя Тарасової гори	4,0	Держбюджет
10. Реконструкція дороги від Успенського Собору до підніжжя Тарасової гори з благоустроєм прилеглої території	7,0	Держбюджет
11. Укріплення правого берега Дніпра	4,0	Держбюджет
12. Реконструкція існуючих мереж тепло-водо-газопостачання та каналізації міста	21,0	Держбюджет
13. Реконструкція та відновлення існуючих доріг міста	28,0	Держбюджет
15. "Покращення освітніх послуг: гімназія ім.І.Франка, ремонт, придбання обладнання, добудова спортзалу"	0,705669	УФСІ-Український фонд соціальних інвестицій міський бюджет, громада
16. "Капітальний ремонт міського будинку культури"	0,72654	УФСІ Український фонд соціальних інвестицій міський бюджет, громада
17. "Поліпшення стану навколишнього середовища: Реконструкція парку по набережній р. Дніпро"	0,7261	УФСІ Український фонд соціальних інвестицій міський бюджет, громада
18. Реконструкція водозабірних споруд та мереж водопостачання міста Канева	0,795	УФСІ Український фонд соціальних інвестицій міський бюджет, громада
19. Будівництво житлового будинку по вул. Г.Дніпра, 39-а	5,5	Власні кошти підприємства
20. Будівництво житлового будинку по вул. Шевченка, 41	6,9	Власні кошти підприємства

21. Реконструкція площі Ленінського комсомолу	0,05	Міський бюджет
22. Будівництво зовнішніх мереж газопостачання в районі вул. Бузницького	0,03	Міський бюджет
23. Будівництво міського цвинтаря	0,42	Міський бюджет
24. Реконструкція парку Слави	0,02	Міський бюджет
25. Розробка проекту правил забудови	200	Міський бюджет
26. Будівництво міського готельного комплексу	29,0	
27. Реконструкція міського річкового причалу	3,5	Держбюджет
28. Будівництво сміттєзвалища	0,795	УФСІ Український фонд соціальних інвестицій міський бюджет, громада

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МІСТА

Х.А. Особливості заселення території

Кліматичні умови

Формування клімату в місті обумовлюється дією влітку атлантичних повітряних мас, а взимку і в перехідні сезони – арктичними природними масами.

Клімат території помірно-континентальний, досить теплий, з нестійкою вологозабезпеченістю. Радіаційний баланс 45-46 Ккал.см, із якого 60 % іде на випаровування. Середньомісячна температура повітря 7,3°, а середня температура січня -5,4 °, липня - + 19°. Сума активних температур складає 2800°. Середня тривалість безморозного періоду 165 днів. Опадів 490 мм на рік, максимум їх випадає у червні – липні. Своєї максимальної інтенсивності опади складають влітку – 2,2 мм/хв, особливо під час грози. Такий характер опадів призводить до інтенсивного змиву та розмиву ґрунту. Висота снігового покриву 19 см. Влітку майже щороку спостерігаються атмосферні посухи до 18 днів.

Пануючими у весняний період є вітри східного та південно-східного напрямків, влітку – південно-західного, взимку – південно-західного. Максимальна швидкість вітру взимку 6 м/сек, влітку – 20 м/сек.

Геолого-геоморфологічна характеристика міста.

У геоструктурному відношенні територія міста розташована у межах північного схилу Українського кристалічного масиву, що належить до Дніпровсько-Донецької западини.

Правобережна частина міста морфологічно представляє собою хвилясто-пасмову рівнину, розчленовану долинно-балковою мережею з багаточисленними ярами та зсувами на схилах. Абсолютні відмітки складають 100-250 м, знижуючись в долині Дніпра до 80-85 м. Глибина розчленування складає 40-60 м, збільшуючись на окремих ділянках до 80-100 м і більше.

Ерозійні та інші процеси деградації земель.

На території міста найбільш поширеними є ерозійні, зсувні, обвальні-осипні та суфозійні процеси акумуляції розмитого матеріалу в знижених елементах рельєфу.

Серед ерозійних процесів найбільш поширеними є площинний змив та лінійна ерозія, які призводять до значного поширення змитих ґрунтів та росту ярів. Ураженість території ярами дуже висока. Зсуви правого крутого берега Дніпра найбільш значні. Завдяки впровадженню протизсувних заходів вони в основному стабілізувались.

Обвальні-осипні процеси діють в комплексі з ерозією та абразією і формують особливі нестійкі типи схилів ярів, водосховищ та мають обмежене поширення.

Оцінка радіаційного стану.

Внаслідок Чорнобильської катастрофи місто зазнало радіаційного забруднення.

Місто Канів віднесено до 4-3 зони посиленого радіоекологічного контролю.

Агрохімічні властивості ґрунтів, що переважають в Канівському районі дозволяють утримувати радіонукліди в малорухомому і малодоступному для засвоєння кореневими системами стані.

Х. В. Економічний профіль

№	Назва галузі промисловості	Питома вага, %		
		2000	2003	2004
1.	Машинобудування (в т.ч. приладобудування)	4,23	2,6	6,6
2.	Харчова	45,72	74,45	83,8
3.	Енергетична	50,05	22,95	9,6
	Всього	100	100	100

На території міста розташовано 13 промислових підприємств, 11 із них випускають промислову продукцію, 2 – надають послуги.

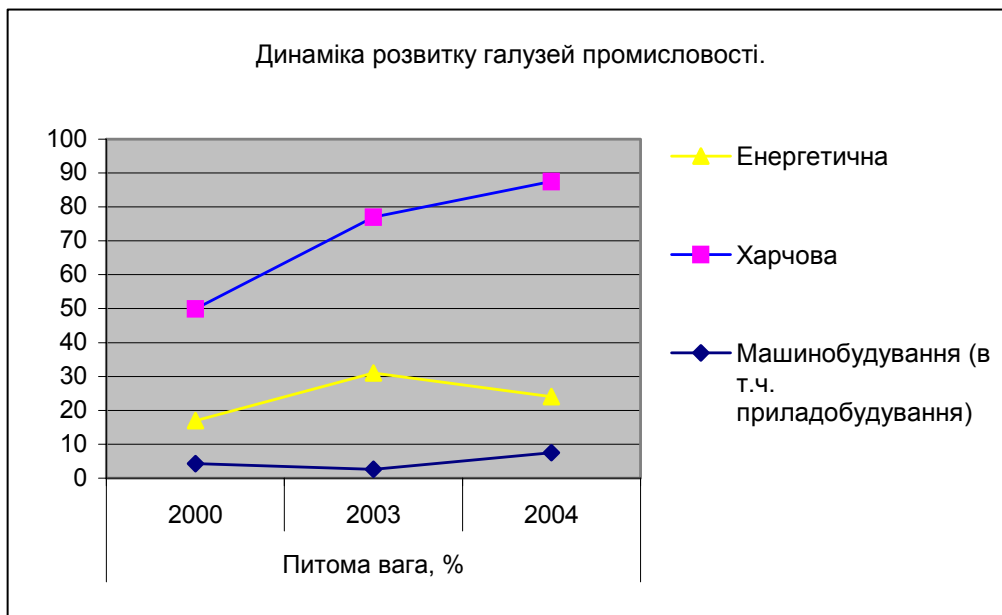
Аналізуючи структуру галузей промисловості у 2004 році ми бачимо, що найбільшу питому вагу складають підприємства харчової промисловості – 83,8 відсотків, що на 83,3 % більше ніж у 2000 році. Це пояснюється тим, що у місті відкрилися такі могутні підприємства (за обсягами виробництва та кількістю робочих місць), як ЗАТ "Агроєкопродукт", ТОВ "ВШК +", ТОВ "Арал", відновив роботу ВАТ "Канівський маслосирзавод". Підприємства машинобудування у 2004 році складають 6,6 відсотків.

До енергетичної галузі промисловості належить "Канівська ГЕС", обсяги виробництва якої мають стабільну тенденцію до зростання, але аналізуючи структуру галузей промисловості по місту, питома

вага стабільно зменшується: 2000р. - 50,05%; 2003р. - 22,95%; 2004р. – 9,6 %. Це пояснюється ростом питомої ваги підприємств харчової промисловості. Обсяги виробництва продукції по місту з 2000 по 2003 роки зростали з 53649 тис. грн. до суми 125320,8 млн. грн. В 2001 році промислові підприємства міста працювали стабільно, зменшення обсягів виробництва відбулося на ЗАТ "Агроєкопродукт" в зв'язку з відкриттям дочірнього підприємства в районі і на Канівській ГЕС в зв'язку із зниженням рівня води в Дніпрі.

В 2002 році всі промислові підприємства міста, крім ДП "Магніт-Еконт" різко зменшили обсяги виробництва. Загальне збільшення обсягів виробництва по місту відбулося за рахунок відновлення роботи хлібозаводу ДП ЗАТ "ЛК "Хліб України" і врахування обсягів виробництва ВАТ "Канівський маслосирзавод". В 2004 році збільшились обсяги виробництва на 54,8%.

Обсяг реалізованої промислової продукції у діючих цінах у 2005 році очікується 242276,6 тис.грн., що на 25,1 відсоток більше порівняно з 2004 роком, у 2006 році обсяг реалізованої промислової продукції прогнозується на 33,4 відсотки більше до очікуваного виконання 2005 року.

Очікується стабільний ріст обсягу реалізованої продукції у розрахунку на душу населення у 2005-2006 роках. Так, темпи росту цього показника у 2005 р., 2006р. становитимуть 125,2 % 131,9 %, відповідно. Збільшення обсягів промислової продукції можливе за рахунок збільшення обсягів виробництва, створення нових робочих місць, збільшення інвестицій в промисловість.

Х.С .Туризм: стан і перспективи розвитку

Місто Канів є одним з найстаріших міст України, загально визнаною святинєю, де покоїться прах геніального сина українського народу Т.Г.Шевченка до якого спрямовані значні потоки національного паломництва з усього світу.

В археологічних шарах Канева та прилеглих територій знаходяться свідчення матеріальної і духовної культури наших предків, починаючи з палеоліту, історія Канева і Канівщини пов'язана з історією Давньокиївської держави та формуванням українського козацтва.

Крім того Канів та його околиці мають унікальні дані, які в поєднанні з багатою історико-культурною спадщиною можуть слугувати невичерпною скарбницею для організацій туристсько-екскурсійної діяльності та вивчення істориків, археологів, палеонтологів, геологів, лінгвістів, екологів, етнографів.

Враховуючи це, постановою КМ України від 1990 р. економічною базою розвитку міста був визнаний розвиток туристсько-рекреаційної галузі і заборонений подальший розвиток промисловості, не пов'язаної з обслуговуванням місцевого населення та туристсько-екскурсійної сфери.

Створення інфраструктури для обслуговування туристів та екскурсантів не може бути здійснено за кошти міста, яке в зв'язку з припиненням розвитку промисловості та кризовими явищами на існуючих підприємствах не спроможне підтримувати навіть існуючу інженерну та соціальну інфраструктуру для місцевого населення,

Стан історичних пам'яток потребує невідкладних заходів по їх збереженню. Виходом з цього є: прискорене виготовлення проектної документації та відповідне фінансування. Затримка конкретного вирішення цих питань загрожує втратою безцінних пам'яток. Вкладення стартового капіталу в розвиток індустрії туризму може допомогти місту вийти з кризового стану.

Необхідні заходи для розвитку міста Канева в якості екскурсійно-туристського та духовного центру національного значення

1. Відновлення та реставрація існуючих історико-культурних пам'яток;
2. Будівництво споруд для проведення масових заходів, розвиток індустрії дозвілля і розваг з розширенням мережі екскурсійних об'єктів;
3. Організація туристичних маршрутів;

4. Створення матеріальної бази для прийому туристів та екскурсантів;
5. Розвиток і створення розгалуженої мережі об'єктів обслуговування;
6. Розвиток підприємств: харчової, легкої, будівельної промисловості, а також виробництва по виготовленню і зборці полімерних, меблевих виробів, сувенірної індустрії, відродження народних промислів;
7. Розвиток інженерно-транспортної інфраструктури;
8. Проектне забезпечення наміченої програми;
9. Розвиток рекламно-маркетингової діяльності;
10. Інвестиційне забезпечення.

X.D. Людські ресурси та ринок праці

Прогноз чисельності та статеву - вікового складу населення міста виконаний на основі аналізу тенденцій і закономірностей демографічного розвитку м. Канева на протязі 1989-2004 років з урахуванням матеріалів Всеукраїнського перепису населення 2001 року та статистичних даних чисельності населення за 2004 рік.

Ретроспективний аналіз змін чисельності населення показує, що до 1994 року воно зростало, а потім - систематично зменшувалось. Основними причинами скорочення населення є значна перевага числа померлих над числом народжених та від'ємне сальдо міграції. Щодо гіпотези народжуваності виходили з тих позицій, що в майбутньому державні заходи з демографічної політики дещо стримають скорочення народжуваності, але цей процес має довгостроковий характер. Крім того, збільшиться чисельність жінок дітородного віку в найбільш активний його віковій групі (20-30 років), що народилися в 80- х роках, коли народжуваність була високою.

Однак, суттєвих змін показників народжуваності не зміняться. Смертність населення збереже тенденцію до зменшення. Державна та регіональні програми економічного і соціального розвитку будуть цьому сприяти. В результаті очікується зменшення розмірів від'ємного природного приросту.

Прогноз ґрунтується на тому, що в майбутньому зменшиться відток населення, нажалі через природні фактори, вказані вище, чисельність трудових ресурсів все одно буде зменшуватись. Але виходячи з того, що місто Канів повинно відігравати одне з провідних місць у національному відродженні України, створення в ньому туристичного центру міжнародного значення є загальнодержавною справою. Безперечно досягнення цієї мети сприятиме підвищенню духовного іміджу України на міжнародному рівні. Для досягнення цього, крім необхідних інвестицій, виникає потреба в висококваліфікованих кадрах відповідної кваліфікації (менеджери, спеціалісти туристичного бізнесу, екскурсоводи, і фінансисти, юристи тощо). Населення Канева, при несприятливій демографічній ситуації, не зможе повністю задовольнити потребу в спеціалізованих висококваліфікованих кадрах. Тому необхідно буде здійснювати часткове залучення кадрів з інших районів, переважно з Київського економічного району, до якого входить і Черкаська область. Виходячи з цього необхідно створити умови для поновлення трудових ресурсів міста за рахунок трудової міграції. В той же час, для підвищення кваліфікації робітників, пов'язаних з розвитком туристичної галузі, та сфери обслуговування на території міста в перспективі необхідно створювати філіали столичних учбових закладів.

IX.E. Технічний стан (техногенна безпека)

Основну загрозу техногенної безпеки для міста Канева становить магістральний газопровід середнього тиску від ГРС с. Хмільна до Канівської ГРП, який знаходиться на балансі Золотоніського виробничого управління магістральних газопроводів. Газопровід проходить по крутосилах чим ускладнює умови його технічного обслуговування, виявлені ділянки газопроводу, які потребують заміни. При аварії можливий вибух газу з людськими втратами. В 1985 році було виявлено два пориви на зварювальних стиках. Для попередження НС на газопроводі потрібно будувати другу нитку газопроводу.

На ЕМЗ "Магніт" знаходиться 350 кг непридатних для використання відходів гальвановиробництва. На даний час розробляється технологія застосування їх, як шлак в бетон для будівництва. На території міста знаходиться три об'єкта, які використовують для виготовлення апаратури джерела ізолюючого випромінювання: ЕМЗ "Магніт", ВАТ "Закордоненергокомплектбуд", ЦРЛ. Вся апаратура

знаходиться в робочому стані окрім списаної, яка зберігається на ЕМЗ "Магніт" і не переведена в радіоактивні відходи.

Міський полігон твердих відходів, який знаходиться на території Бобрицької сільської ради потребує будівництва під'їзних доріг і спостережних свердловин за якістю ґрунтових вод.

Особливу небезпеку викликає стан каналізаційного колектора та очисних споруд і насосних станцій перекачки, аварії на яких можуть призвести до забруднення навколишнього середовища і р. Дніпро, що викличе екологічну небезпеку регіонального рівня. Для проведення невідкладних, запобіжних заходів з попередження НС необхідно до 8,5 млн. грн..

Загроза виникнення пожеж, з непередбаченими наслідками, існує у будинках підвищеної поверховості. КП "ЖЕК" доручено завершити розрахунки та внести пропозиції по фінансуванню робіт на ремонт системи димовидалення та пожегосигналізації, активізувати роботу дільничних майстрів щодо дієвого впливу мешканців, які порушують вимоги пожежної безпеки при експлуатації жилих будинків.

На території міста розташована Канівська ГЕС, в разі прориву гідроспоруди може виникнути катастрофічне затоплення трьох мікрорайонів міста із населенням 12,1 тис. чол.. Аварія вплине на життєзабезпечення міста і несе значних матеріальних збитків. З метою недопущення аварій, керівництвом ГЕС проводяться щорічні відповідні технологічні і капітальні ремонти гідровузлів і гідроспоруди. Для ліквідації НС створений відповідний матеріальний резерв.

Мешканцям вул. Пролетарської існує загроза життю і їх здоров'ю від зсуву схилу і високого залягання рівня ґрунтових вод, будинки яких знаходяться у небезпечній зоні. Рішенням виконавчого комітету встановлена черговість відселення із небезпечної зони і по мірі надходження коштів до місцевого бюджету, планується планове відселення мешканців вулиці.

IX.F. Екологічний стан

Внаслідок Чорнобильської катастрофи м. Канів зазнало радіаційного забруднення і віднесено до 4-ї зони радіологічного контролю. Дезактивація території міста не проводиться в зв'язку із незначним радіаційним забрудненням (радіаційний фон не перевищує допустимий природний і становить 13-15 мкрн./год, норма становить 20 мкрн./год.)

IX.G. Житлово-комунальне господарство

До комунальної інфраструктури входять декілька різних підприємств, організацій і служб, які забезпечують життєздатність міста та розвиток економіки.

Обслуговування, експлуатація і ремонт житлово – комунальних об'єктів міста проводиться комунальними підприємствами:

КП "ЖЕК" – експлуатація, ремонт та реконструкція житлового фонду міста, вивезення побутового сміття;

КП "Управління ВКГ" – надання послуг по водопостачанню та водовідведенню, ремонт мережі водопостачання та водовідведення. Дане підприємство має свою окрему структуру:

КП "Водопостачання", КП "Аква", КП "Трансводоканал";

КП "Місто" – утримання та налагодження зовнішнього освітлення, експлуатація, ремонт та утримання доріг міста, надання ритуальних послуг, утримання кладовищ та ін.;

КПТМ – надання послуг по тепlopостачанню та ремонту теплових мереж.

Такий розподіл пройшов в 2000 році за для того щоб зменшити тиск з боку податкової інспекції, з метою погашення заборгованості по заробітній платі та збереження матеріально – технічної бази колишнього ВОП ЖКГ.

КП "ЖЕК" обслуговує 140 будинків різної поверховості та 3 гуртожитки. З семи гуртожитків міста перебудовано під квартири 2. Станом на 01.01.2005 року приватизовано 98% житла. Виходячи з цього дуже важливим є питання створення товариств співвласників житла. Обсяг надання житлово – комунальних послуг в 2004 році становить 1136,1 тис. грн..

Міське звалище займає площу 9,1 га на яке щорічно вивозиться близько 15135 куб. м. побутових відходів. В 2005 році планується розпочати роботи по будівництву сучасного сміттєзвалища з залученням коштів соціального фонду інвестицій.

Дуже важливе значення для розвитку і сталого функціонування міста мають шляхи сполучення на 2005 рік виділено 253,0 тис. грн.. з місцевого бюджету. В 2004 році реконструйовано 1,62 тис. кв. м доріг та вулиць на суму 280 тис. грн.. До прибирання території міста в основному залучаються сили КП “ЖЕК”, КП “Місто” та ВШЖКФ “Благоустрій”.

Майже вся територія міста облаштована лініями вуличного освітлення, загальна протяжність яких складає 90,7 км. Прилади освітлення розміщені на металевих, бетонних та дерев'яних опорах електричних мереж, всього їх нараховується 1668 опор, на яких розміщено 637 приладів освітлення. В 2004 році виконано робіт по освітленню міста на суму 69,0 тис. грн.. КП “Місто” розробило “Програму реконструкції зовнішнього освітлення міста” кошторисною вартістю – 148302 грн., якою передбачено забезпечення якісного освітлення вулиць, поетапне улаштування освітлення на вулицях, де воно повністю відсутнє, економія - 55,1 тис. грн.. на рік, окупність проекту становитиме 3 роки.

Водопостачанням та водовідведенням в місті займаються 4 організації:

1. КП “Управління ВКГ” – організовує координацію та контроль;
2. КП “Водопостачання” – для підйому і перекачки питної води;
3. КП “Аква” – для перекачки стоків до очисних споруд та їх очистки;
4. КП “Трансводоканал” – для транспортування води до споживачів і відводу стоків.

Питна вода добута з глибоководного горизонту (глибина свердловин від 135 м до 160 м), подається по трубах, довжина яких складає 93,3 км. Використана вода проходить по 68 км каналізаційних мереж. Застаріле обладнання та інженерні мережі (середній знос основних фондів – 61,2%) можуть привести до припинення водопостачання та водовідведення. Заборгованість населення перед підприємством становить 756,0 тис. грн., заборгованість підприємств – 181,1 тис. грн. Підприємством протягом року було зроблено 1064 виїзди на пориви. На 2005 рік заплановано реконструкція 4 км мереж водопостачання.

Теплопостачання міста забезпечує КП теплових мереж. Місто опалюють 4 котельні діючою потужністю 89,36 Гкал/год., загальна площа, яку опалюють ці котельні становить: житлова – 323,4 тис. кв. м., не житлова – 140,0 тис. кв. м. За 2004 рік вироблено теплової енергії 70,97 тис. Гкал. на суму 4618,9 тис. грн. На 2005 рік підприємством заплановано реконструкцію 2,1 км мереж на суму 1,2 млн. грн. та заміну 1 котла на суму 420,0 тис. грн.